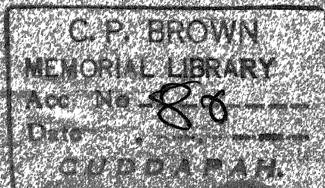
శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౧. జూలై—ఖర. అషాఢము

సంపుటము ౮ సంచిక ౧

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు
చెన్నపురి

విషయసూచిక

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

చందాదారులకు

౧. పత్రిక ప్రతిమాసము 20-వ తేదీన వెలువరింపఁబడును. ఒక వారము, పదిరోజులు చూచి ప్రతి మీకు అందకపోయినయెడల ఉత్తరము వ్రాయుఁడు.

౨. సంవత్సర చందా రు. ౩ లు మాత్రమే. జనవరినెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని చందాదారులుగఁ జేరవచ్చును. ఇతర మాసములలోఁ జేరదలచు వారికి జనవరి నెల నుండిగాని జూలై నెల నుండిగాని సంచికలు చేర్చిపంపఁబడును. విడిప్రతి రూ. ౦—౬—౦ లు. హిగిన్‌బాదంస్ వారి స్టాలులోఁగాని, మా పత్రిక ఏజెంటును గాని అడుగుఁడు.

౩. ఉత్తర ప్రత్యుత్తరములు వీలైనంతవఱకు ఇంగ్లీషున వ్రాయుచు మీ చందాదారు సంఖ్య నుదాహరింపుఁడు. ఉత్తరములను "మేనేజరు, శ్రీరామకృష్ణప్రభ" అను చిరునామాకు వ్రాయుఁడు.

౪. చిరునామాయందు ఎట్టిమార్పుకలిగినను 10-వ తారీఖునకు ముందుగా మా కార్యాలయమునకుఁ దెలుపవలయును. లేనిచో, పత్రిక పూర్వపు చిరునామాకే పంపఁబడును.

వ్యాసకర్తలకు

౧. కేవలము నైతిక ధార్మిక వైజ్ఞానిక విషయకములైన వ్యాసములేకాక, సాహిత్యమునకును కవిత్వమునకును సంబంధించిన ఏ వ్యాసములైనను బంపవచ్చును. సులభ సుందరమగు గ్రాంథికభాషలో వ్రాయవలయును.

౨. వ్యాసములు అచ్చులో మూఁడు పుటలకు మించరాదు. ప్రతినెల ఒకటవ తేదీకి వ్యాసములు మాకు అందవలెను.

౩. వ్యాసములను, విమర్శకుఁ బంపు గ్రంథములను, వినిమయముగఁ బంపెడి పత్రికలను "సంపాదకుఁడు, శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ శ్రీరామకృష్ణ మిషన్ స్టూడెంట్స్ హోమ్, మైలాపూరు, చెన్నపురి" అను చిరునామాకు వ్రాసి పంపవలెను.

౪. వ్యాసము తిరుగఁ బంపఁబడవలయుననుచోఁ దగు పోస్టేజి చేర్చి పంపవలయును.

శ్రీరామకృష్ణ ప్రభ

సంపుటము ౮ { ౧౯౫౧ - జూలై : : ఖర - ఆషాఢము } సంచిక ౧

ప్రార్థన

స్వర్గేవా వసతిర్మమాస్తు నిరయస్తిర్యక్షు కింవాసరే
ప్రేతానాం నగరేఽథవా నరపురే కాప్యన్యతః కర్మణా।
భో సర్వజ్ఞ తత స్తత స్తవగుణాన్ కర్ణామృత స్యన్దినో
నిష్పాపానవలంబతామ్ మమమనోనాన్యాసఖ ప్రార్థనా॥

పితా మాతా భ్రాతా త్వమసి భగినీ త్వంచ విపది
స్థిరమ్ మిత్రమ్ బన్ధుః ప్రభురమృతదీక్షాగురుతమః।
త్వమైశ్వర్యమ్ భోగోత్వమసి ధనధాన్యంచ మహిమా
యశో విద్యా ప్రాణస్త్వమసి మమసర్వజ్ఞ సకలమ్॥

అనాత్మన్యనిత్యేఽశుభే దుఃఖదుఃఖే, దురన్తేఽత్ర సంసారచక్రే భ్రమన్తమ్।
త్వమేకోసి మాం త్రాతు మీశో దయాబ్ధే, ప్రభోఽతః ప్రసీద ప్రసీద ప్రసీద॥

ఓం నమో భగవతే శ్రీరామకృష్ణాయ

శ్రీ రామకృష్ణ వచనామృతము—'మ.'

దక్షిణేశ్వరాలయమున శ్రీరామకృష్ణుడు

23 సెప్టంబరు, 1883.

రాఖాలు, 'మ.', హజ్రా మున్నగువారు శ్రీ గురుదేవునిచుట్టువారి యుండిరి. నిత్య గోపాల్, తారక్—వీరిరువురును రామచంద్ర దత్తుని యింట నుండిరి.

శ్రీరామ:—(ఒకభక్తునితో) నరేంద్రుడు నిన్ను ఎక్కువగా ప్రేమింపడు. ఏదీ అధరుని యింటికి నరేంద్రుడు రాలేదుగా!

నరేంద్రుడు మిక్కిలి గుణవంతుడు. అతడు విద్యయం దభిలాష గలవాడు; పాడగలడు, వాద్యములు వాయింపగలడుగూడ. ఒకరోజు కేప్టన్ బండిలో నరేంద్రుడు బోవుచుండగా కేప్టన్, ఎన్నియో మార్లాతని తనయొద్ద కూర్చొమ్మని యడిగెను. నరేంద్రు డాతని యెదుటనే కూర్చొనెను కాని ఆతని ముఖము వైపుగూడ చూడలేదు.

శుష్కపాండిత్యమువలని ప్రయోజనమేమి? భక్తిసాధనలవలంబింపవలయును. ఇందేష్‌నుండి వచ్చిన గౌరి మిక్కిలి పండితుడు. దానికితోడు సాధకుడు; శక్త్యుపాసకుడు. దేవీనామోచ్చార ణము గావించుచు నున్మత్తుడై పోవును. అతడు భావావేశముతో 'హరే రేరే నిరాలంబ లంబోదర జననీ, కం యామి శరణమ్' అని పలుకగా పండితులందరును క్రిమిప్రాయులై పోవువారు. ఆసమయములందు నేనుండినచో తత్క్షణమే భావావిష్టుడనై పోవువాడను.

ఒకడు కర్తాభజ (వంగదేశమునందలి ఒక వైష్ణవ సంప్రదాయము) సాధకుడు నిరాకార మునుగూర్చి వ్యాఖ్యానించుచు, నిరాకార మనగా నీరముయొక్క ఆకారమని వివరించెను.

అంత శ్రీ గౌరీపండితునకు పట్టరాని కోపము వచ్చెను. ఆతని సాధకజీవితమున ప్రప్రథమ మున మిక్కిలి మొండిపట్టుదలగల వీరసాధకుడై యుండెను. ఎక్కడేని తులసీదళము పడి యున్నచో దానిని రెండు పుల్లలతోనే కాని చేతులతో దీయడు—అసలు ముట్టుకొనువాడే కాడు. (అందఱు నవ్విరి.) కొన్నాళ్లకు పిదప తనదేశమునకు దిరిగివచ్చెను. అప్పుడివియన్నియు (ఆతనియందు కనిపింపక) పోయినవి.

గౌరీపండితుడు చక్కగా వ్యాఖ్యానము చేయగలవాడు. రావణాసురుని తలలనుగూర్చి అవియన్నియు దశేంద్రియములనియు, కుంభకర్ణుడే తమోగుణమనియు రావణుడే రజోగుణమనియు విభీషణుడు సత్త్వగుణమనియు వచించువాడు. విభీషణుడు సత్త్వగుణము గలిగి యుండుటవలననే శ్రీరాముని పొందగలిగెనని యు—ఇట్లు వ్యాఖ్యానములు చెప్పెడివాడు.

మధ్యాహ్నము భోజనానంతరము శ్రీరామ

కృష్ణ గురుదేవుడు విశ్రమించెను. ఆ సమయమున తారక్, రామ్ మున్నగు భక్తులు కలకత్తానుండి వచ్చి శ్రీ గురుదేవునకు నమస్కరించి క్రింద కూర్చొనిరి.

రామచంద్రుడు:—(శ్రీ గురుదేవునితో) మేము మ్లారము మృదంగము వాయించుట నేర్చుకొనుచున్నాము.

శ్రీరామ:—నిత్యగోపాలుడుగూడ నేర్చుకొనుచున్నాడా?

రామ:—లేదు. ఏదో కొద్దిగా వాయింపగలడు; అంతే.

శ్రీరామ:—తారక్?

రామ:—చాలవఱకు వాయింపగలడు.

శ్రీరామ:—అట్లయినచో తల వంపనే వంపడే. ఒకవైపునకు సూటిగా తలను త్రిప్పినచో అది భగవంతునివైపునకు అంతగా సూటిమైయుండదు.

రామ:—సంకీర్తనలలో పాడుకొనను నుద్దేశముతోడనే నేను నేర్చుకొంటిని.

శ్రీరామ:—('మ.' తో) నీవుగూడ సంగీతము నేర్చుకొనుచున్నావటగా?

'మ.':—లేదండి, అప్పుడప్పుడు ఆఁ, ఊఁ అనడమే.

శ్రీరామ:—నీకీ పాట అభ్యాసమేనా?—'తల్లీ! నాకిక జ్ఞానవిచారముతో పనిలేదు. నీ జ్ఞానమునందే ఉన్మత్తత కలిగింపుము.'

ఇదియే నా భావము.

తరువాత, హజ్రా ద్వేషమునుగూర్చి వీరు సంభాషింప దొడగిరి.

శ్రీరామ:—చిన్నప్పుడు కమ్మరి పుష్కరమున తఱచుగా ఒకరింటికి వెళ్లుచుండువాడను. ఆ యింటిలోని బాలురందఱు నాకు సమవయస్కులు. కొన్నాళ్ల క్రిందట వారిచటికి వచ్చి రెండు మూడు రోజులుండిరి. వారి తల్లి యితరుల ద్వేషించెడిది. చివరకు ఆ తల్లి కాలియందు దెబ్బ తగిలి కాలంతయు క్రుళ్లి దుర్వాసన కొట్టుచుండెను. అందుచేత ఎవరును ఆమెదగ్గరకే పోవువారు కారు. ఈ విషయమును జూపి 'ఎవరినీ ద్వేషింపరా'దని హజ్రాను హెచ్చరించితిని.

సుమారు నాలుగుగంటలయినది. శ్రీ గురుదేవుని గదికి ఆగ్నేయదిక్కున గల వసారాయందు ఒక 'జముకానా' పరచబడియుండెను. శ్రీరామకృష్ణులవారు కాలుసేతులు కడుగుకొని అచటికి వచ్చి కూర్చొనిరి. రామ్ మొదలగు భక్తులుగూడ నచట కూర్చొని వివిధ విషయములగూర్చి ఆలోచించుకొనుచుండిరి. శ్రీరామకృష్ణులవారు వారి మాటలయందు పాల్గొనక మిన్నకుండిరి. సంధ్యాకాగనే వాయవ్యమూల గల వసారాకు శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు వచ్చి నిలుచుకొని వెంటనే సమాధిస్థుడయ్యెను. చాలసేపటివఱకు బాహ్యస్మృతి రహితుడై యుండెను. ఇటీవల ఆయన మనస్సు సాధారణముగా నిట్లే యుండెడిది. స్వల్ప ఉద్దీపనముతోడనే సమాధి కలుగుచుండెను. భక్తులు వచ్చినచో ఒకటి రెండు మాటలు మాట్లాడుటయు లేనిచో సర్వదా అంతర్ముఖభావముతోడనే యుండుటయు సహజముగా జరుగుచుండెడిది. పూజ, జపాది సాధనలన్నియు ఆచరింపజాలకపోయెను. తన సమాధినుండి బాహ్యస్మృతి కలుగగా నట్లే నిలుచుకొని జగన్మాతతో నిట్లు మాట్లాడ నారంభించెను:

''అమ్మా పూజయు పోయినది, జపమును పోయినది. కాని నన్ను జడమును గావింప

వలదు తల్లీ! సేవ్యసేవకభావమును నాయం దుంచుము, తల్లీ మాట్లాడు శక్తిని నిలుపుము. నీ పేరుచ్చరింపగలుగునట్లొనర్పుము. నీ నామ సంకీర్తనము చేయుదును. తల్లీ గానము చేయుదును. ఈ శరీరమునకు కొలదిగా బలమొసంగుము. అందువలన నాయంతట నేనే అందందు వెళ్లగలుగు శక్తి కలిగియుండి ఎందెందు నీ భక్తులు గుమిగూడియుందురో ఎచట నీ విషయము కీర్తింపబడుచుండునో అచటికి నాకు పో వీలుకలుగునుగాక!''

నాటి యుదయము శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు దేవీఆలయమునకు వెళ్లి పుష్పాంజలి సమర్పించి యిట్లనియెను: ''తల్లీ నేటి యుదయమున నీ పాదపద్మములకు పుష్పముల నర్పించితిని. ఆ సమయమున 'నాకు బాహ్యాచారములయందు మనసు కలదు గదా'యని తలంచితిని. కాని నాకిట్టి భావ మేల కలిగెను? నన్ను జడముగా నేల చేయుచున్నావు?''

ఈనాడు కృష్ణసప్తమి కావున చంద్రోదయము కాలేదు. రజని తమసాచ్ఛన్నమై యుండెను. ఇంకను శ్రీరామకృష్ణ గురుదేవుడు భావావిష్టుడైయుండెను. అట్లే తనగదిలోనికి వచ్చి చిన్నమంచముపై గూర్చొనియుండెను. మఱల జగన్మాతతో మాటాడదొడగెను.

భక్తుల విషయము దేవితో విన్నవించు నేమో! ఈశాను ముఖర్జీనిగూర్చి మాట్లాడుచుండెను. ఈశానుడు గాయత్రీ పురశ్చరణము చేయుదునని పలికియుండెను. 'కలికాలమున వేదమతము నాచరించుట కష్టము. జీవులందరు నన్నగతప్రాణులు. ఆయుస్సు అత్యంతస్వల్పము. దేహబుద్ధియు విషయబుద్ధియు సంపూర్ణముగా నశింపవు. కాన తంత్రశాస్త్రము ననుసరించి దేవ్యుపాసన చేయుము' అని ఈశానునకు శ్రీ గురుదేవు డుపదేశించియుండెను. 'ఏది బ్రహ్మమో అదియే తల్లి, అదియే దేవి, అదియే ఆద్యాశక్తి' యనియు బోధించియుండెను. భావావిష్టుడై శ్రీరామకృష్ణు డిట్లు పలుక నారంభించెను: 'ఇక గాయత్రీ పురశ్చరణ మెందులకు? ఒక కప్పునుండి మఱియొక కప్పునకు దుముకుటయా? ఒక వేళ తనయిష్టానుసారము చేయుచున్నాడేమో? ఇట్లెవరు బోధించిరి? పురశ్చరణము చేయునట! ('మ.' తో) 'సరియే! ఇదియంతయు బాహ్యాచారమూ లేక ఆంతరంగికమా?

'మ.' ఏమియు ప్రత్యుత్తర మొసగలేదు. ఆతడు ఆశ్చర్యమున మునిగిపోయెను. 'భగవంతుడు మనకు ఇంతటి దగ్గరి వాడా? లోపలను వెలుపలనుగూడ నున్నాడు. ఇంతదగ్గర నుండకపోయినచో ఎట్లు శ్రీరామకృష్ణుల వారిట్లు మాట్లాడగలుగుచున్నారు' అని తలచుచుండెను.

శ్రీ శారదేశ్వరీయైనమః

ధర్మ పరిశీలన

వైదిక ధర్మాదర్శములు

శ్రీ వివేకానందస్వామి

(గతసంచిక తరువాయి)

ఈ గీతిక యెప్పుడు వ్రాయబడినదో యెవరికిని తెలియదు; నవీనపండితు లేమిచెప్పినను, 8000 యేండ్ల క్రిందటనో, 9000 యేండ్ల క్రిందటనో వ్రాయబడియుండవచ్చును. ఈ ధార్మికభావములలో నేయొకటియునుగూడ అధునాతనమైనదికాదు. అయినను నవి వ్రాయబడినప్పుడెంత నవజీవ వికాసముతో నొప్పుచుండెనో, నేటికిని అంత నవజీవ వికాసముతో నలరారుచున్నవి; కాదు, కాదు; అప్పటికంటె నవ్యతరమైన జీవ వికాసమును కలిగియున్నవని చెప్పవచ్చును. ఏలన, ఆ ప్రాచీనకాలమున మానవుడు మనకీనాడు కనుపడునంతటి నాగరకుడుకాడు. కొంచె మభిప్రాయభేదమున్నంత మాత్రమున, అతడు తనసోదరమానవుని గొంతుకోయుట నేర్చికొనియుండలేదు; స్వీయ సోదరునిపాలిటి, రాక్షసుడై, ప్రపంచమును రక్తసాగరమున ముంచియుండలేదు. ఆ నాడాడతడు మానవజాతి పేరుచెప్పి లక్షలకొలది సోదరమనుష్యుల ప్రాణములను దీసియుండలేదు. కనుక, "ఏకమ్ సత్ విప్రా బహుధా వదంతి" అను మాటలు, మున్నగునవి వ్రాయబడినప్పటికంటె నెక్కువ జీవవికాసముతో, చైతన్యప్రదములైన, దివ్యోత్సాహకరములైన మహావాక్యములవలె మనలను నేడు సత్కార్యాచరణకు పురిగొల్పుచున్నవి. వేరేదియైనను, హిందూ, బౌద్ధ, మహమ్మదీయ, క్రైస్తవాది మతములన్నిటికిని పూజనీయుడైన భగవంతు డొకడేయను విషయమును మన మింకను నేర్వవలసి యున్నాము. వీనిలో నే మతమునైన హేళనచేయువాడు తనదైవము నే నిరసించువాడగును.

ఆ ప్రాచీన మహర్షులకు కుదిరిన పరిష్కార మిది. కాని, యీ యేకేశ్వరభావము నేనింతకుమున్ను చెప్పినట్లు హైందవమనస్తత్వమును సంతృప్తిపఱుపజాలక పోయెను. అది ఈ దృశ్యప్రపంచవైఖరికి సహేతుకమైన సమాధానము నొసగలేదు. జగత్ప్రభువు, అందును ముఖ్యముగ జగత్తునకు వెలుపలనుండు ప్రభువు, జగత్స్వభావమును బోధపఱుచు సమాధాన మీయజాలడు. అతడొక నైతికనాయకుడు కావచ్చును, విశ్వమహాశక్తి కావచ్చును. కాని, అది విశ్వమును బోధపఱుచు సమాధానము

కాదు. ఇప్పుడు బయలుదేరు మహత్తరమైన ప్రశ్న యీవిశ్వమునకు సంబంధించినది : "అది యెచ్చటినుండి వచ్చినది? ఎట్లు వచ్చినది? దాని యునికి యెట్టిది?" ఈ ప్రశ్నకు సంబంధించి వివిధములైన ఋక్కులుగలవు. కాని, యీ క్రింది ఋక్కులోవలె అది యే యితర ఋక్కులోను చక్కని కవితాధోరణిలో మహాద్భుతముగ వెలువరింపబడి యుండలేదు :

"అప్పుడు వాయువుగాని, ఆకాశముగాని, మఱేమియుగాని లేదు. సర్వ మెందులో నుండెను? సర్వము దేనిపై నాధారపడియుండెను? అప్పుడు మృత్యువులేదు, మృత్యురాహిత్యమునులేదు; దివారాత్రముల మార్పులేదు." అను వాదములో కవితాసౌందర్యమెంతో కొలువడియున్నది. "అప్పుడు మృత్యువులేదు, మృత్యురాహిత్యమునులేదు. దివారాత్రముల మార్పులేదు." సంస్కృతభాషోచ్చారణయందే యెంతో గానమాధురియున్నది. "భగవదస్తిత్వమంతర్భూతమైయుండినట్టి అదియే, ఆ ప్రాణమే, యుండెను; కాని అది చలింపనారంభింపలేదు. అది నిశ్చలమై యుండెను అనునట్టి ఈ భావమును జ్ఞప్తియందుంచుకొనుట మంచిది; ఏలన, ఈభావమే తరువాత విశ్వసృష్టి వర్ణనలో యెట్లు పొడచూపునో, హిందూ వేదాంత, తత్త్వశాస్త్రముల ప్రకార మీ సమస్త విశ్వమునెట్లు కంపన లేక చలనము యొక్క సముదాయము మాత్రమో మనకు విశదముకాగలదు కనుక. ఈ చలన సముదాయము సర్వమును అంతరించి, సూక్ష్మాతిసూక్ష్మస్థితిని బడసి, ఆ స్థితిలోనే కొంతకాలము వరకు నుండును. ఈ ఋక్కులో వర్ణింపబడినది ఆ స్థితియే. ఆ ప్రాణమొకటియే ప్రశాంతమై, స్వయంపోషకమై, చలనరహితమై, కంపనారహితమై యుండెను. సృష్టిప్రారంభమందిది ప్రకంపింపదొడగెను. ఈ ప్రకంపనా ఫలితమే సృష్టియంతయును.

"మొట్టమొదటనుండినది అంధకారము," హిందూదేశమందుగాని, మఱియేయుష్ణదేశమందుగాని యుండి, వర్షఋతు ప్రారంభమును జూచియున్న మీలో నెవరికైనను ఈమాటల యందలి గాంభీర్యము బోధపడగలదు. ఈ దృశ్యమును చిత్రించుటకు ముగ్గురు కవులు చేసిన ప్రయత్నములు నాజ్ఞప్తియందున్నవి. "దృశ్యమానమైన అంధకారమేకాని వెలుతురులేదు" అని ఆంగ్లకవీశ్వరుడుమిల్టన్: "సూదితోభేదింపతగిన అంధకారము" అని మహాకవి కాళిదాసు. కాని, యివియేవియును, "అంధకారమందు మరుగువడిన అంధకారము" అను వేదవాక్యమునకు సరికాజాలవు. సర్వమార్చుకొని పోయి, "చుయ్యి!" "చుయ్యి!" అని యుడికిపోవుచున్నది. కొన్ని దినములవరకు విశ్వమంతయు దహించుకొనిపోవు చున్నట్లు కనుపడుచున్నది. ఇట్లుండగా, నొకనాటి మధ్యాహ్నమున నభోంతరాళమున నొకమూల నణుమాత్ర మేఘమారంభమై, అరగంటలోపున భూమండలము నంతయును గప్పివైచి, కుంభవృష్టిగా వర్షముకురియ దొడగును. పిమ్మట, సర్వమును జలమయమగును. సృష్టికారణము సంకల్పముగ వర్ణింపబడెను. మొట్టమొదట నుండినది సంకల్పముగ మారెను. ఈ సంకల్పమిచ్ఛగా బరిణమింప జొచ్చును. ఈ విషయమునుగూడ మనము జ్ఞప్తియందుంచుకొనవలయును. ఎందుచేత ననగా, మనకున్న సర్వమునకును ఈ యిచ్ఛాభావమే కారణమని చెప్ప

బడుచున్నది. ఈ సంకల్పభావము బౌద్ధ వేదాంతమత సాంప్రదాయములు రెండిటికిని మూలాధారమై, పిమ్మటజర్మను తత్వశాస్త్రము లోనికి ప్రవేశించి, షోపెనూర్ తత్వమునకు మూలకందమై నిల్చినది. తొలుదొల్త దానిని గూర్చి మనము వినున దిచ్చటనే:

"మనస్సుయొక్క ప్రథమ బీజమగు ఇచ్ఛ మొట్టమొదట నుత్పన్నమయ్యెను.

మహర్షులు జ్ఞానద్వారమున తమహృదయ ములను బరిశోధించి,

సత్తునకును, అసత్తునకునుగల అనుబంధ మును కనుగొనిరి."

ఇది బహు చిత్రవర్ణన. "ఈ విషయము బహుశః వానికి (భగవంతునకు) గూడ తెలి యదు." అని కవి తన వర్ణనను ముగించును. దీని కవితాప్రాశస్త్యముమాట యటుండ, ఈ బుక్కులో విశ్వమునుగుఱించిన ఈ ప్రశ్న ప్రధానస్థాన మాక్రమించుచున్నట్లును, మహో న్నతస్థితి నొందిన యీ మహర్షుల మనస్సులకు సాధారణ సమాధానములు నచ్చుటలేనట్లును, తుద నూర్ధ్వలోకవాసియైన యీ జగత్ప్రభు భావముకూడ తృప్తికరముగ లేనట్లును మనకు విశదమగుచున్నది. ఈజగత్తు సర్వమెట్లు వచ్చిన దను విషయమున నిదేభావముగల వివిధము లైన యితర బుక్కులుగలవు. వ్యక్తిరూపుడగు విశ్వనాథుని వెదకుటకు ప్రయత్నించినపుడు మన మింతకుమున్ను చూచినట్లు, వారొక దేవునితరువాత మఱొక దేవుని దీసికొని, వానిని ఆ పదవికి నెత్తినట్లే, యిప్పుడు వేర్వేరు బుక్కు లలో వారొక భావము తరువాత మఱొక భావమును దీసికొని, దానిననంతముగ విస్త రింపజేసి, యీ విశ్వమందలి సమస్తమునకును కారణభూతముగ నొనర్చిరి. ఒకానొక ప్రత్యేక భావమును సర్వమున కాధారభూతమైన ప్రాపుగా దీసికొనిరి. ఆ ప్రాపే యీసమస్తము నైనది. ఇట్లే, వివిధభావముల విషయమునను వారీమార్గము ననుసరించిరి. ఈ విధముగ జీవపదార్థమగు ప్రాణము నెడల వారిట్లు వ్యవ హరించిరి. ఆ ప్రాణభావము విశ్వవ్యాప్తమగు వరకు, అనంతమగువరకు, దానిని విస్తరింప జేసిరి. మానవశరీరమునకేకాక, ఆ ప్రాణ పదార్థము సర్వమునకును ఆధారమై యొప్పు చున్నది. సూర్యచంద్రుల కాంతి అదియే, సర్వ మును నడుపు విశ్వకారణశక్తి అదియే. ఈ ప్రయత్నములలో కొన్ని మిక్కిలి సొగసుగను, చక్కని కవితాశైలిలోను నుండును. వానిలో కొన్ని, వివిధాంశములను మనోహర కవితా శైలిలో అత్యద్భుతముగ చిత్రించును. "అతడు రమణీయప్రభాతమును ప్రవేశపెట్టును" అను వాక్యమును మనము దృష్టాంతముగ గ్రహింప వచ్చును. మనమిప్పుడు చదివియున్నట్లు, సృష్టికి ప్రప్రథమబీజమై అంకురించిన యీ యిచ్ఛనే, మహర్షులు సర్వవిశ్వపూజనీయుడైన భగవాను నిగా విస్తరింపజేసిరి. కాని, ఈ భావము లేవి యును వారిని తృప్తిపఱుపలేకపోయినవి.

(సశేషము)

శ్రీ తురీయానంద లేఖావళి

శ్రీహరిశరణమ్

ఆల్మోరా,
3-5-'16.

ప్రియ నీ...

నీయొక్క తపాలాకార్డును జదివి చాల సంతసించితిని. నీవు కాశికి వచ్చుచున్నావను మాట ఇంతకుముందే నేను వినియుంటిని. నీ మహదుద్దేశము సఫలము గావలయునని భగవంతుని బ్రార్థించితిని. భగవత్సాక్షాత్కారమే మానవజీవిత ముఖ్యోద్దేశము. ఈ మానవ జన్మమే ఉత్తమోత్తమజన్మము. కావుననే ఈ జన్మముననే భగవత్సాక్షాత్కారము కాగలదు. సకల జన్మములందును ఇంద్రియసుఖముల ననుభవింపవచ్చును. కాని భగవత్సాక్షాత్కారము ఇతరజన్మములలో కలుగజాలదు. దార్శనికుల మతానుసారము సకలదుఃఖనివృత్తికరమగు పరమానందము నందుటయే మానవజీవితోద్దేశము. మతాంతరము లెన్నియున్నను వస్తుతత్త్వము మాత్ర మొక్కటియే. భక్తిమార్గమున భగవంతుడని దేనిని వచింతురో దానినే యోగులు పరమాత్మయనియు, తత్త్వజ్ఞులు బ్రహ్మమనియు వ్యవహరింతురు. కావున భగవల్లాభమన్నను, జ్ఞానమన్నను, ము యన్నను ఇవన్నియు నొకటియే. ఇదియే మానవజీవితమునకు వలయు ముఖ్యలక్షణము. సందియము లేదు. నీవు చదివినవాడవు, నీవు మిక్కిలి తెలివితేటలు గలవాడవు కావున అట్టి విషయములలో నీకు ఉత్సాహము కలుగుట వింతగాదు. ఎవడు దేనిని కోరునో దానినే పొందుననుట ప్రకృతినియమము. ఆంతరిక ఆగ్రహము మిక్కిలిగా నున్నచో ప్రార్థిత వస్తువు సులభముగా లభించును. అనురాగ మేర్పడినచో—భగవంతుని బడయనిచో నేను జీవింపజాలనను దృఢభావము కలిగినచో— తప్పక ఆయన దర్శనము కలుగునన్నమాట వినియున్నాడను. ఈ జన్మముననే ఆ కార్యము ఫలించునట్లు చేయగలిగినచో మనకార్యము సమాప్తమగును. తద్గతాంతరాత్మగా మారవలయును. 'భగవంతునియందే నీవు లయింపవలయును' అని శ్రీరామకృష్ణులవారు వచించెడివారు.

శ్లో. మత్కర్మకృన్మత్పరమో
మద్భక్తః సంగవర్జితః,
నిర్వైరః సర్వభూతేషు
యస్సమామేతి పాండవ. *

-భగవద్గీత, 11-55.

జపధ్యానము లావశ్యకములనుటకు సందియము లేదు. కాని వీనివలననే భగవల్లాభము

* పాండవా! నాకొఱకు కర్మముల నాచరించువాడును, నన్నే పరమపురుషార్థముగ తలచువాడును, ధన మిత్ర పుత్రాదులయం దాసక్తిలేనివాడును, నన్నే ఆశ్రయించుకొనియుండువాడును, సర్వజీవులయెడ (తన కత్యంతము అపకారమొనర్చువారియెడగూడ) వైరభావము లేనివాడును అగు వ్యక్తి నన్ను పొందును.

గలుగునన్న నిశ్చయములేదు, ఆయన కృపయే ఆయనను బడయుటకు తగిన ఉపాయము. శ్రీ వివేకానందస్వాములవారు "అదియేమి, కాయగూరలా, డబ్బిచ్చికొనుటకు. ఇంత జపము, ఇంత తపము చేసినచో ఆయనను పొందగలమని భగవంతునకు విలువ యున్నదా" యని పలుకువారు. ఆయన కృపకలిగినచో ఆయనను బడయగలము. ఆయన శరణుజొచ్చి పడియున్నచో ఆయన కృప కలుగగలదు. నిన్ను నిరుత్సాహిని గావింప నేనిట్లు పలుకు చుంటిననుకొనబోకుము. జపతపములు చక్కగా అనుష్ఠింపుము కాని, మనఃప్రాణములతో నాత్మసమర్పణ చేసిననే ఈ కార్యములన్నియు సఫలములు గాగలవు. దీనిని బోధించుటయే నా యుద్దేశము. సమస్తమును ఆయనకు సమర్పించి శాంతమనస్కుడవై యుండుము. ఎంత వఱకు ఆయన కభిముఖుడవు కాగలవో అంత వఱకును బొమ్ము. పిమ్మట అంతయు ఆయనయే చేయింపగలడు. అప్పుడప్పుడు నీ కుశలసంభాషణములతో నన్నానందింపజేయుము.

శుభాశీర్వచనములు,

ఇట్లు,

శ్రీ తురీయానంద

మఱియు,

ఆయన శరణము నాశ్రయించియున్నచో యథాసమయమున సకలకార్యములును నెఱవేర్పగలడు. కాని కామనరహితుడవై యున్నచో ఆయన నీయందు మిక్కిలి సంతుష్టుడగును.

శ్రీ. తు.

సాధకులు రెండువిధములుగా ఉందురు. ఒక తరగతివారియందు మర్కటకిశోరన్యాయము (అనగా కోతిపిల్లయొక్క రీతి) వర్తించును. మఱియొక తరగతివారియందు మార్జాలకిశోరన్యాయము (అనగా పిల్లికూనయొక్క రీతి) వర్తించును. కోతిపిల్ల తల్లిని గట్టిగ బట్టుకొనును; అంత దానిని తల్లికోతి ఒకచోటినుండి మఱియొక చోటికి తీసికొనిపోవుచుండును. పిల్లికూన తన తల్లిని పట్టుకొనదు. తల్లి దానిని ఎక్కడ విడిచిన అక్కడనే "మ్యావు" మని జాలిపుట్టునట్లు కూయుచుండును. అపుడు తల్లిపిల్లి వచ్చి దాని మెడను నోట గఱచుకొని యిచ్చవచ్చినచోటికి తీసికొనిపోవును. ఈ రీతిగనే జ్ఞానయోగమును గాని, (నిష్కామ) కర్మయోగమును గాని అవలంబించు సాధకుడు ముక్తిపొందుటకు స్వప్రయత్నముమీదనే ఆధారపడును. ఇక భక్తిమార్గము ననుసరించు సాధకుడు సర్వము ద్వైతాధీనమని గ్రహించి భగవదనుగ్రహమును గోరి పూర్ణవిశ్వాసముతో అతని శరణుజొచ్చును.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీ వాసుదేవ మననము

శ్రీ మాచిరాజు శ్రీరామకృష్ణ

(గతసంచిక తరువాయి)

ఇట్లు భగవన్నామజపానుష్ఠాన విషయమున పరివర్జనీయములుగ శాస్త్రప్రతిపాదితములైన దశవిధాపరాధములను మనోవాక్శరీరరూప సర్వవిధములచేతను పరిత్యజించి దశవిధాపరాధ విరహితముగ భగవన్నామమును జేసిన పక్షముననే అది యథేష్టఫలసిద్ధి ప్రదము కాగలదు. న్యాయశాస్త్రమునందు ప్రతిబంధకాభావ విశిష్టత్వకారణముచేతనే కార్యోత్పాదనమునందు సామర్థ్యము అంగీకరింపబడుచున్నది. కనుక భగవన్నామ జపయజ్ఞము యొక్క ఫలము సిద్ధించుటకొఱకు ఉపద్యుక్త ప్రతిబంధకరూప దశవిధాపరాధములను ముఖ్యముగ పరిత్యజింపవలయును. అప్పుడే భగవన్నామ యజ్ఞము యథేష్టఫల సంపాదనమందు సమర్థముకాగలదు. మఱియు భగవన్నామ జపయజ్ఞమే దశవిధాపరాధములకును ప్రాయశ్చిత్తముకూడనై యున్నది.

నవవిధ భక్తిమార్గములలో నొక్కొక్క భక్తిమార్గముచేత నొక్కొక్కరు ఆత్మవిజ్ఞానులై అమృతత్త్వమును పొందిరి. అదెట్లన—

''విష్ణోస్తు శ్రవణే పరీక్షి దభవద్వైయాసకిః కీర్తనే। ప్రహ్లాద స్స్మరణే తదంఘ్రిభజనే లక్ష్మీః పృథుః పూజనే। అక్రూర స్త్వభివందనేచ హనుమాన్ దాస్యేచ సఖ్యేఽర్జునః। సర్వస్వాత్మ సమర్పణే బలి రభూత్కైవల్యమేషాంసమం॥''

శ్రీమహావిష్ణు కథాశ్రవణముచేత పరీక్షిన్నరేంద్రుండును, శ్రీమన్నారాయణ గుణకర్మ కీర్తనమున శ్రీశుకబ్రహ్మర్షియు శ్రీహరినామ సంతతస్మరణచేత ప్రహ్లాదుండును, శ్రీగోవింద చరణారవింద సేవనమున లక్ష్మీదేవియు, శ్రీవాసుదేవార్చనముచేత పృథుచక్రవర్తియు, శ్రీమాధవ పాదాభివందనముచేత నక్రూరుడును, శ్రీరామదాస్యముచేత ఆంజనేయుడును, శ్రీకృష్ణునితో మైత్రిచేత నర్జునుడును, శ్రీత్రివిక్రమునకు సర్వాత్మసమర్పణము జేసి బలిచక్రవర్తియు నిర్వాణ సుఖమును బడసిరి. వీరందఱకు భక్తిమార్గములు వేర్వేరైనను కైవల్య మందఱకును సమానమే.

''ఏవం మద్భక్తియుక్తానా మాత్మాసమ్యక్ ప్రకాశతే''(అధ్యాత్మరామాయణము3-4-47) ఇట్లు శాస్త్రోక్తప్రకారము నిరంతరము నన్ను (శ్రీరాముని) సేవించు నాభక్తులకు లెస్సగ నాత్మవిజ్ఞానము సిద్ధించును. అని శ్రీరామ వచనము, కనుక 'సాకారం భజతావత్త్వం యావత్తత్త్వం ప్రసీదతి। నిరాకారే పరేతత్త్వే తతః స్థితిర కృత్రిమా॥'' (జ్ఞానవాశిష్ఠము 6-45-35) శ్రీ రామతత్త్వమవగతమగునంత పర్యంతము సాకారగుణాత్మకముగనే శ్రీరాముని సేవించుచుండవలయును. ఆసేవా పరిపక్వదశయందు నిరాకార నిర్గుణ స్వతంత్ర శ్రీరామతత్త్వమునం దకృత్రిమావస్థానము అనగా స్వస్వరూపానుభూతి స్వయముగ సిద్ధించు

నని శాస్త్రసిద్ధాంతము. "భక్త్యావినా బ్రహ్మజ్ఞానం కదాపి నజాయతే" (మహానారాయణ ఉ॥) భగవంతునియందు నిర్దుష్టమైన భక్తివినా బ్రహ్మాపరోక్షజ్ఞాన మెన్నటికిని సిద్ధించదు. భక్తి జ్ఞాన వైరాగ్య త్రయమునకు అభేదాధ్యవసాయము శాస్త్రసిద్ధాంతము, "భక్తిః పరేశానుభవో విరక్తిరన్యత్ర చైషత్రిక ఏక కాలః। ప్రపద్యమానస్య యథాశ్నతఃస్యుస్తుష్టిః పుష్టిః క్షుదపాయోఽనుఘాసమ్॥" (భాగ॥ 11-2-42) ఆకలిగొని అన్నముతిన్న వానికి తుష్టి (మనస్సంతోషము) పుష్టి (ఉదరపూర్తియు నందువలన దేహేంద్రియ ప్రాణములకు బలము) క్షున్నివృత్తియు నేకకాలమునందెట్లు కలుగునో అట్లే భగవంతుని అనన్యభావమున శరణు బొంది శ్రద్ధతో సేవించు పరిశుద్ధాత్మునకు పరమేశ్వరునియందు భక్తియు పరేశానుభూతియు పరమాత్మ విలక్షణమైన సకల ప్రపంచమునందు విరక్తియునను నీ త్రికము నేకకాలమునందే సిద్ధించును. అని భాగవతవచనము. భగవంతునియందు భక్తి సిద్ధించుటకు బూర్వము అంతఃకరణము పరిశుద్ధము కావలయును. అంతఃకరణ పారిశుద్ధ్యముకొఱకు వేదవిహిత స్వవర్ణాశ్రమోచిత కర్మానుష్ఠానము అవశ్య కర్తవ్యము. వేదోక్త కర్మములను విధ్యుక్తముగ నిర్వర్తించుట మూలముననే అంతఃకరణము పరిశుద్ధమగును. అన్యథా కానేరదు. ఆహేతువుచేతనే అంతఃకరణ శోధన సాధనభూత వర్ణాశ్రమయోగ్య నిత్యనైమిత్తికాది కర్మములు ఫలాభిసంధి రహితముగ పరబ్రహ్మ విచారణకంటె బూర్వ మవశ్యాచరణీయములని విధించి వేదములయందు ప్రథమమున కర్మకాండ ప్రతిపాదింపబడినది. ఇట్లు కర్మకాండ బ్రహ్మజ్ఞాన ప్రాప్త్యుపాయమగు కర్మము నుపదేశించుటవలన బ్రహ్మప్రతిపాదకమే యగుచున్నది. అట్లయినను కర్మకాండ జ్ఞానసాధనము మాత్రమే యగుచు ఆత్మజ్ఞానమపరోక్షముగ సిద్ధించిన యంతట గర్మము నశించును. ఎట్లన—"ఫలస్య కారణం పుష్పం ఫలం పుష్ప వినాశనం। జ్ఞానస్య కారణం కర్మ జ్ఞానం కర్మవినాశనం॥" పుష్పము ఫలమునకు కారణము. ఫలకారణమైన పుష్పము ఫలోత్పత్తిచే నశించును. అటులనే కర్మము జ్ఞానమునకు కారణము. జ్ఞానకారణమైన కర్మము జ్ఞానసిద్ధిచే నశించును. ఆత్మజ్ఞానమె సాక్షాన్మోక్షైకసాధనము. "జ్ఞానాదేవతుకైవల్యం", "జ్ఞానాన్ముక్తిః" (సాంఖ్యసూ॥) అను నిత్యాది శ్రుతులు జ్ఞానమువలననే కైవల్యప్రాప్తిని చెప్పుచున్నవి. "బ్రహ్మోడుపేన ప్రతరేతవిద్వాన్ స్రోతాంసి సర్వాణి భయావహాని॥" (శ్వేత॥ ఉ॥ 2-8) సకలశాస్త్ర పారంగతుడైన విద్వాంసుడైనను ఆత్మాపరోక్షజ్ఞానమనెడి తరణి సాంగత్యముననే సంసారరూప సకల మహాభయంకర ప్రవాహములను సంపూర్ణముగ తరింపవలయును. "బోధోఽన్యసాధనేభ్యోహి సాక్షాన్మోక్షైకసాధనం। పాకస్య వహ్నివత్ జ్ఞానం వినామోక్షోనసిద్ధ్యతి॥" (ఆత్మబోధ 2) బియ్యము జలము పాత్రలు కట్టెలు మున్నగు పరికరములెన్నియున్నను వహ్నివినా వంట సిద్ధము కానివిధమున బ్రహ్మజ్ఞానము వినా మోక్షము సిద్ధించదు. కర్మరూప సాధనములన్నింటికంటెను ఆత్మవిజ్ఞానమే సాక్షాన్మోక్షైకసాధనము. "సర్వేషామేవ జ్ఞానానా మాత్మజ్ఞానం పరం స్మృతం। తద్ధ్యగ్రియం సర్వవిద్యానాం ప్రాప్యతేహ్యమృతంతతః॥" (మనుః 12-85) సర్వవిద్యలకును ప్రధానమగుటవలన వేదాభ్యాసాది సర్వవిద్యలలోను ఉపనిషదుక్త పరమార్థ

జ్ఞానము ప్రకృష్టమని తలంపబడినది. అది సకల విద్యలకు ప్రధానమైన ఆది విద్యయె. అది యవగతమైనయంతట అమృతత్త్వసిద్ధి ధ్రువము.

అందువలన ముముక్షువులు బ్రహ్మాభిన్నమై ఆత్మయందధిష్ఠించిన మాయచే గల్పింపబడిన బంధహేతువగు సర్వద్వైత బంధముయొక్క నిరసనముకొఱకు బ్రహ్మాత్మజ్ఞానమునే సంపాదింపవలయును. ఆజ్ఞానము వేదాంత వాక్యార్థ విచారణాయత్తమగుటవలన శాస్త్రాచార్యోపదేశముచేత తద్విచారణమే కర్తవ్యము, కనుక "తపోభిః క్షీణపాపానాం శాంతానాం వీతరాగిణాం। ముముక్షూణా మపేక్ష్యోఽయ మాత్మబోధో విధీయతే॥" (ఆత్మబోధ). తపోభిః=ఈజన్మమునందుగాని జన్మాంతరమునందుగాని ఫలాభిసంధి రహితముగ సమనుష్ఠిత వేదచోదిత నిత్యనైమిత్తికాది కర్మానుష్ఠాన రూప తపస్సుచేత క్షీణపాపానాం =నశించిన రాగద్వేషాద్యంతఃకరణ వృత్తులు గలవారును, శాంతానాం = స్వధర్మ నిర్వహణమువలన అంతఃకరణము మాలిన్యమును విడిచి పరిశుద్ధమగుటవలన సంకల్ప వికల్పాది క్షోభలుడిగి ప్రశాంతమైయున్న యంతఃకరణముగల వారును, వీతరాగిణాం = అసత్యత్వ బుద్ధిచే నైహికాముష్మికార్థఫల భోగమునందనురక్తినిబాసి వానియందు సక్తులుగాని పరమ వైరాగ్య సంపన్నులును అగు ముముక్షూణాం = మోక్షకాంక్షగల బుభుత్సువులకు, అపేక్ష్య = వాంఛనీయమగు, అయం ఆత్మబోధః=వక్ష్యమాణ వాసుదేవ మననము, విధీయతే=ఉపదేశింపనగుచున్నది.

'వాసుదేవమననము' అనగా—'వాసుః'= వసత్యస్మిన్ సర్వమితివసుః, సర్వత్ర వసతీతివా వసుః, 'వసురేవవాసుః' = సకల ప్రపంచము ప్రత్యగభిన్నపరమాత్మయం దంతర్భూతమై యుండుటవలనను, సమస్త ప్రపంచమునందు సర్వాత్మకత్వముతో పరమాత్మ పరిపూర్ణముగ ననుస్యూతమై వ్యాపించియుండుటవలనను, పరమాత్మ 'వసుః' అని చెప్పబడును. 'వసుః' అన్నను 'వాసుః' అన్నను ఒకటే అర్థము. దేవః = కాలత్రయేఽపీతరానపేక్షయాఽఖండ చిదాత్మనా స్వయమేవ దీవ్యతే ప్రకాశత ఇతి దేవః= తేజోవస్త్వంతర నిరపేక్షముగ నిత్యమఖండ చిన్మాత్రరూపమున కాలత్రయమునందు స్వయముగనే ప్రకాశించు సదాత్మ 'దేవః' అనబడును. 'వాసుశ్చాసౌ దేవశ్చ వాసుదేవ సర్వజగత్కల్పనాధారభూతం బ్రహ్మేత్యర్థః'='వాసుదేవః' అనగా సర్వజగత్కల్పనమునకు ఆధారభూతమైన అద్వితీయాఖండైకరస సచ్చిదానంద ప్రత్యగభిన్నపరమాత్మ యని యర్థము.

ఈ యర్థమునందు ప్రమాణము.—"సర్వత్రాసౌ సమస్తం చ వసత్యత్రేతివై యతః అతస్స వాసుదేవేతి విద్వద్భిః పరికీర్తితః॥" (విష్ణు. పు. 1–2–12) పరమాత్మ సమస్త ప్రపంచమునందు స[illegible]కత్వముతో పరిపూర్ణముగ వ్యాపిం[illegible] సర్వాంతర్యామియై ప్రత్యగాత్మరూపమున నిత్యము ప్రకాశించుచుండుటచేతను, మఱియు సకలప్రపంచము నిశ్శేషముగ, బీజరూపముతో బీజమునం దంతర్భూతమైయుండు వృక్షమువలె పరమాత్మరూపముతో పరమాత్మయం దంతర్భూతమై యుండుటచేతను పరమాత్మ 'వాసుదేవుడ'ని తత్త్వవిదులచేత వర్ణింపబడుచున్నాడు—అని విష్ణుపురాణ వచనము. "తత్త్వం బ్రహ్మణి యాథార్థ్యే"—తత్త్వమన పరబ్రహ్మము—యాథార్థ్యము నని కోశము, "స్వరూపే [illegible]సు

దేవస్య వ్యక్తంచా వ్యక్తమేవచ। అవ్యక్తం బ్రహ్మణోరూపం వ్యక్తమేవ చరాచరం॥'' వాసుదేవ పరబ్రహ్మస్వరూపము వ్యక్తావ్యక్తముగ రెండువిధములు. వ్యక్తము సగుణము. అవ్యక్తము నిర్గుణము. వాసుదేవుని వ్యక్తరూపునిగ దెలియునపుడు సర్వదృశ్యప్రపంచమును అతని విభవమే యగుచున్నది. ''సర్వాత్మనా స్థితం బ్రహ్మ సర్వం బ్రహ్మాత్మ నాస్థితం। నకార్యం కారణాద్భిన్నమితి వేదాంతడిండిమః॥'' కారణ కార్యములకు అభేదాధ్యవసాయము కనుక కారణమైన పరబ్రహ్మము అఖిలప్రపంచాత్మకుడును, కార్యమైన సకలప్రపంచము పరబ్రహ్మాత్మకమును అగును. ''క॥ హరిమయము విశ్వమంతయు। హరివిశ్వమయుండు సంశయము పనిలేదా। హరిమయముగాని ద్రవ్యము। పరమాణువులేదు పరమపావన వింటే॥'' (భాగవతము) అనెడి శాస్త్రవచన ప్రకారము పరమేశ్వరుని తేజఃపుంజ ప్రసారము లేని ప్రదేశము అణుమాత్రమైనను లేదు. వాసుదేవుని అవ్యక్తరూపునిగ దెలియునపుడు కేవల సచ్చిదానంద పరబ్రహ్మమే యగును. ఇట్లు వాసుదేవుడన పరబ్రహ్మమని శాస్త్రనిరూఢము. 'మననము' అనగా 'మన జ్ఞానే' అనెడి ధాత్వర్థము ననుసరించి జ్ఞానమని యర్థము. కనుక వాసుదేవమనన మనగా బ్రహ్మవిద్య. అట్టి బ్రహ్మవిద్యను బోధించునది యగుటచేత నీ గ్రంథము సైతము వాసుదేవ మననమని ప్రసిద్ధము.

బ్రహ్మజ్ఞాన సంపాదనమునకు ప్రయోజన మేమి ?

''అసంగోహ్యయం పురుషః'' (బృ. 6-3-15.) దేహేంద్రియాది సకలప్రపంచ సంబంధ రాహిత్యమువలన పరమాత్మ కాలత్రయము నందును అసంగుడే. ''మాత్రాఽసంసర్గస్త్వస్య భవతి'' (బృ. 6-5-14) మాత్రలు అనగా 'మీయంతే జ్ఞాయంతే ఆభిః ఇంద్రియైః శబ్దాది విషయాః ఇతిమాత్రాః' శబ్దాదివిషయములు ఇంద్రియములచేత నెఱుంగబడుచున్నవి కనుక నింద్రియములకు మాత్రలని సంజ్ఞ. నశ్వరములగు దేహేంద్రియాది ప్రపంచముతో అసంసర్గః = సంసర్గరాహిత్యము, తు = అందువలన నిత్యత్వమును, అస్యభవతి = ఈ ప్రత్యగభిన్న పరమాత్మకు సిద్ధము. ఆచార్య సాన్నిధ్యమును వేదాంత శ్రవణాదికము మూలముననే ఆ బ్రహ్మజ్ఞానము లభించును. బ్రహ్మజ్ఞానమునకు మోక్షప్రాప్తి అనగా మోక్షరూప పరమపురుషార్థమే ఫలమని సిద్ధము. ''బ్రహ్మవిదాప్నోతిపరమ్॥'' (తై. 2-1) బ్రహ్మజ్ఞాని పరమపదమును బొందుచున్నాడు. బ్రహ్మప్రాప్తి యన బ్రహ్మసాయుజ్యము అనగా బ్రహ్మభావమే. ''సయోహ వై తత్పరమం బ్రహ్మ వేద బ్రహ్మైవ భవతి॥'' (ముం. ఉ. 3-2-9) పరబ్రహ్మవిదుడు పరబ్రహ్మస్వరూపుడే యగుచున్నాడు. ''జ్ఞానం లబ్ధ్వా ఽచిరాదేవ మామకం ధామ యాస్యతి॥'' (ముక్తిక. ఉ. 27) ఆత్మజ్ఞానము సిద్ధించుటతోడనే ఆత్మజ్ఞుడు అవ్యవహితముగ స్వారాజ్యము నధిగమించును. స్వారాజ్యమన- ''స్వేనైవరాజత ఇతి స్వరాట్, స్వరాజో భావః స్వారాజ్యం'' అలుప్త స్వయంప్రకాశ చిద్రూపమగుటవలన పరబ్రహ్మము స్వరాట్ అనబడును. స్వరాట్‌యొక్క భావము స్వారాజ్యము. స్వభావైక నిష్ఠత్వమని యర్థము. ''అథాఽకామయమానో నిష్కామ ఆప్తకామ ఆత్మకామో। నతస్యప్రాణా ఉత్క్రామ్యంత్యత్రైవ సమవలీయంతే బ్రహ్మైవ సన్ బ్రహ్మాప్యేతి॥'' (బృ. 6-4-6) కోరికలు లేనివాడు,

కోరికలు జీర్ణమైనవాడు, పొందబడిన కోరికలు గలవాడు, ఆత్మకాముడు అనగా బాహ్యాంతరములంతయు పరమ ఆత్మభావమును పొంది యున్న తనకంటె నన్యమైన వస్త్వంతరము ఎవనికి లేదో అట్టి స్వభావైకనిష్ఠుడు నగు బ్రహ్మజ్ఞానియొక్క ప్రాణములు ఉత్క్రమించుటలేదు అనగా స్వర్గాదిలోకాంతరములకు బోవుటలేదు. సర్వాత్మక పరబ్రహ్మమునందు లీనమై ఐక్యమును బొందును. బ్రహ్మజ్ఞాని స్వయంబ్రహ్మమే యగుచు స్వాభిన్నముగ బ్రహ్మమును బొందుచున్నాడు. "అన్యవిద్యా పరిజ్ఞాన మవశ్యం నశ్వరం భవేత్। బ్రహ్మవిద్యా పరిజ్ఞానం బ్రహ్మప్రాప్తికరం స్థితమ్॥" (శుకరహస్య. ఉ. 2-14) బ్రహ్మవిద్యా విలక్షణమైన ప్రాపంచికవిద్యలన్నియు ననిత్యములగుటంజేసి తత్పరిజ్ఞానమున నిత్యమే కనుక నిశ్చయముగ నశించునదే యగును. బ్రహ్మవిద్యాపరిజ్ఞానమన్ననో నిత్యమై పునరావృత్తిరహితమగు పరబ్రహ్మప్రాప్తిని గలుగజేయు నదియై యుండును. "తేషాం న పునరావృత్తిః॥" (బృ. 8-2-15) బ్రహ్మజ్ఞానులకు పునరావృత్తి సంభవములేదు. "ఇమం మానవ మావర్తం నావర్తంతే॥" (ఛాం. 4-15-6) 'ఆత్మజ్ఞానులు మనోసృష్టిలక్షణమైన జనన మరణ ప్రబద్ధ సంసారావర్తమందు మఱల ప్రవేశింపరు' అను నిత్యాది శ్రుతులు బ్రహ్మజ్ఞానసిద్ధివలన, అవిద్యా ప్రతిబంధ వినాశపూర్వకముగ పరబ్రహ్మానందావాప్తియు నంతట నాత్యంతికముగ సంసారాభావమును ఫలముగ ప్రతిపాదించుచున్నవి కనుక బ్రహ్మజ్ఞానమునకు బ్రహ్మప్రాప్తి సిద్ధాంతభూతమే.

బ్రహ్మప్రాప్తి యనగా—జీవుడు బ్రహ్మమే కాని తద్భిన్నుడుకాడు. ఇట్లుండ జీవునకు బ్రహ్మప్రాప్త్యయోగము అనగా బ్రహ్మప్రాప్తి కుదరకపోవుటలేదు. యథార్థముగ జీవబ్రహ్మములకు అభేదము ఐక్యము సహజమైయుండగా, జీవునకు బ్రహ్మప్రాప్తి యెటుల గలుగునని శంకింప బనియేమి? అట్లు శంకింప బనిలేదు. ఏలయన జీవునకు గలిగెడి బ్రహ్మప్రాప్తి, ప్రాప్తప్రాప్తియెగదా! అదెట్లన లోకమునందు 'అప్రాప్తప్రాప్తి' యనియు, 'ప్రాప్తప్రాప్తి' యనియు ప్రాప్తి రెండువిధములు. ఇందు 'అప్రాప్తప్రాప్తి' యన ఒకపురుషుడు అమలాపురమను గ్రామమునుండి బయలుదేరి ముక్త్యేశ్వరమను గ్రామమును జేరుట 'అప్రాప్తప్రాప్తి' యని చెప్పబడును. 'ప్రాప్తప్రాప్తి' యన "జానంతి నైవం హృదయే స్థితం వై చామీకరం కంఠగతం యథాజ్ఞాః॥" (అధ్యాత్మరామాయణము, 1-1-20) తనకంఠమునందున్న చామీకరమును నిజకంఠమునందుండుట మఱచి లేదనెడి భ్రాంతిని పొంది యందందు వెదకి యెక్కడను గానకయుండ గొంతవడికి సమీపస్థుడైన ఆప్తుని బోధనమువలన ఆ భ్రాంతి తొలగి యంతట చామీకరమును తనకంఠమునందే యున్నదానినిగ గ్రహించి యది తన కంఠమునందే యుండుటను సాక్షాత్తుగ దెలిసికొనును. భ్రాంతివశమున అప్రాప్తమువలెనున్న తనమెడలోని చామీకరము ఆ భ్రాంతి నివృత్తిమాత్రముచేత నూతనప్రాప్తమువలె నుండును. దీనినే 'ప్రాప్తప్రాప్తి' యని వ్యవహరించెదరు. ఇందు భ్రాంతినివృత్తిమాత్రమే ప్రాప్తి వ్యవహారము కాని యంతకంటె వేఱు కాదు.

(సశేషము)

వినయపత్రిక

మూలం:
శ్రీ తులసీదాస గోస్వామి

అనువాదం:
క్రాంతికర్

(గతసంచిక తరువాయి)

౧౪౧

ఓ ప్రభూ!

నే నెచటికేగుదును? దుఃఖితులు, దీనులు నగువారి కెచట స్థానముగలదు? అన్ని విధముల యసమర్థులైనవారి కభయమివ్వగల నీ వంటి దయాళు డెవరుగలరు? ధనవంతులు, గుణవంతులునగు వారిని జేరదీయు యజమానులెందఱోగలరు. వారికిని వారిసేవయే మంచిదిగా దోచును. కాని, నిర్ధనులు, గుణహీనులు, సోమరులునగు వారిని బాలించుట రామచంద్రున కొక్కనికే యలంకారము. ప్రవీణుడవగు నో ప్రభూ! నేను నోటితో ఏమని చెప్పను? నీవు హృదయము నెఱుగుదువు. నావంటి మలిన మనస్సుగల వానికి మూడుకాలములందును, మూడులోకములందును నీ వొక్కడవే యాశ్రయము.

౧౪౨

నేనేమి చేయలేదు? ఎచటికేగలేదు? ఎవరికి నమస్కరింపలేదు? ఓ రామచంద్రా! నీ సేవకుడను గాకముందు ప్రపంచమున జన్మమెత్తి అన్నివైపుల దుఃఖమునే నేననుభవించితిని. నీ ప్రధానసేవకుడనయ్యు ఆశకువశుడనై నీచులగు యజమానులకు నాగోడు వినిపించుచు వచ్చితిని. 'అయ్యో, అయ్యో'యనుచూ నింటింటికి తిరిగితిని. నోరు దెఱచితిని కాని ఇంత దుమ్ముగొట్టినవాడుగూడ లేడు. కూడుగుడ్డ లేక పిచ్చివాడనై ఎక్కడెక్కడో తిరిగితిని. ప్రాణాధిక ప్రియమగు నభిమానమును విడిచి క్షణక్షణము దుష్టులయెదుట కడుపుజూపితిని. లోభము నన్నెంతో యాసపెట్టినది. కాని నాచేతి కందినదేదియు లేదు. నేను నిజము చెప్పుచున్నాను. లజ్జాహీనుడవగునన్ను తుచ్ఛమగు పేరాస యాడించనియాట యేమిగలదు? చెవులు, కన్నులు, మనస్సు తమతమ పనులయందు నిమగ్నమైయున్నవి. నేనేమో రాజులందఱ బరీక్షించితిని. చివరకు తలబాదుకొని, హృదయమున నోటమి నంగీకరించి నీచరణముల శరణుజొచ్చితిని. ఓ దశరథపుత్రా! నీవే సమర్థుడవు. లోకమున నీకీర్తియే వ్యాపించినది. తులసీదాసు నీయెదుట తలవంచి నిలబడినాడు. వీనివైపు జూడుము. నీ బిరుదావళి నా కభయమొసంగి పిలిచినది.

౧౪౩

శ్రీరామచంద్రా!

నీవుగాక నాకు నిజమైన హితుడెవరు? నేను

నీతో జెప్పుచునేయున్నాను. ఇతరులతోగూడ జెప్పుచున్నాను. దీనినివిని, గ్రహించి మరియొక విధమున తెల్పగలుగుచో జూచెదను. దేహమును, జీవుని పురస్కరించుకొని యేర్పడిన బంధుత్వములు క్షణభంగురములు. ఆలోచించిన సారహీనమగు నరటిబోదెవలె నవి నిస్సారములు. మణికాంచన సంయోగమున గాజుపూసయు ప్రకాశించును. ఓ తండ్రీ! నాయీ వినయపత్రికను నీవే స్వయముగ జదువుము. ఈ తులసీదాసు తన హృదయమున జూచి వ్రాసిన దీనిని నీస్వభావము ననుసరించి స్వీకరింపుము. అపుడు నీ మైదుగురు సదస్యుల నడుగుము.

౧౪౪

ఓ హనుమతీ! ఓయి శత్రుఘ్నుడా! ఓయి భరతుడా! ఓయి సౌమిత్రీ! మీమీయవకాశమునుబట్టి ఈ దీనుని గురించి శ్రీరామచంద్రునకు జ్ఞాపకము జేయుడు. అట్లు సేయుటవలన మీ యాంతరంగిక సేవకుడగు నీ తులసీదాసుని మనోరథ మీడేరగలదు. భక్తులు, మహాత్ములు నగు వారి విషయమును రాజదర్బారున నందఱును బాగుగ జెప్పుకొందురు. కాని మీరీ నిరాశ్రయునిపై దయజూపినచో ఈతని కభయము లభ్యమగును. మీకును పుణ్యము, కీర్తిదక్కును. మీ ప్రభువు ప్రసన్నుడగును. మీస్వార్థము, పరమార్థముగూడ సమకూడును. సమయముజూచి ఈ పతితుని స్థితిని జక్కపరచుడు. భక్తవత్సలుడు, దయానిధుడునగు శ్రీరామచంద్రునకు పరాధీనుడగు నీ జీవుని ప్రేమపద్ధతి యొక్క పరాకాష్ఠను వివరింపుడు.

౧౪౫

హనుమంతుని, భరతుని యభిరుచిని గుర్తెఱిగి లక్ష్మణుడు శ్రీరామచంద్రునకు విన్నవించెను—"స్వామీ! ఈ కలియుగమున గూడ మీసేవకుడొకడు మీ నామము నెడ ప్రేమ, విశ్వాసముగలిగి జీవించుచున్నాడు". ఇందుమీద సభయంతయు నేకకంఠమున లక్ష్మణునివాక్యముల ననువదించినది—"అవును, మే మాతనిప్రేమ పద్ధతి నెఱుగుదుము. అందఱమును జూచుచుండ మీ రాదీనుని స్వీకరించుట దీనబంధువగు మీకే చెల్లినది." అపుడు శ్రీరామచంద్రుడు చిఱునవ్వునవ్వి చెప్పెను—"అవును, నిజము. నాకాతనివిషయము దెలిసినది." తులసీదాసు చెప్పునదేమన—వినయపత్రికపై రామచంద్రుడు దన చేవ్రాలుచేయుటచే నీదీనుని కోరిక నెఱవేరినది. అపుడు నేను ప్రసన్నుడనై రామభద్రునకు నమస్కరించితిని.

శ్రీ రామార్పణమస్తు

అంతర్దృష్టి

శ్రీ అయ్యదేవర వేంకటసుబ్బారావు

(మే సంచిక తరువాయి)

ఆ–వె. దేహస్పర్శగల్గి ǁ దేవునియెరుగను; యత్నముండియుండ ǁ యమమెయగును
మొసలి తెప్పగాగ ǁ మోసంబు నదిలోన; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 10

ఆ–వె. ఉల్లిపొరలలోన ǁ నున్నట్టియుత్పత్తి; యుల్లిపొరలుపోవǁనున్నయట్లు
మాయ పొరలలోన ǁ మహిమంబుగలదయా; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 11

ఆ–వె. కర్మచేయశుద్ధి ǁ కలుగును చిత్తంబు, తత్త్వబుద్ధియెల్ల ǁ తనకుగలుగు
తత్త్వమెరిగియుండ ǁ తాను దేవుడుగదా; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 12

ఆ–వె. కర్మవలన తనకు ǁ కలుగును బంధంబు; కర్మపీడగానె ǁ కలుగు ముక్తి
దూరదృష్టి యతులు ǁ దునుమిరి కర్మలు; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 13

ఆ–వె. జ్ఞాన తృప్తినొంది ǁ జ్ఞానియెయోగాన; వితతసిద్ధిపొంది ǁ వ్రతముసలుపు
చేయతగినదాని ǁ చేయగవలయును; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 14

ఆ–వె. ఆత్మ మాయచేత ǁ నాచ్ఛాదనంబట్లు; తాను దేహమందు ǁ తగిలియుండ
కామరోషములివి ǁ కారణబంధాలు; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 15

ఆ–వె. సర్వసంగమువిడి ǁ సంతసించియు లోన; దేహినంచు తాను ǁ తిరిపమెత్త
ఆశగాదె నిదియు ǁ నాలకించినలోన; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 16

ఆ–వె. సప్తజలధులీద ǁ సాధ్యంబెయగుగాక; పర్వతంబుచేత ǁ బట్టుగాక
మనసులేకయుండు ǁ మార్గంబు కష్టంబు; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 17

ఆ–వె. సరిగతెలిసిచేయ ǁ సాధన సులభము; మనసు చక్కబెట్టు ǁ మార్గమునకు
మనసు చక్కబెట్టు ǁ మార్గంబు తెలియుము; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 18

ఆ–వె. జగతు సత్యమేని ǁ సౌషుప్తియందున; తెలియకుండుటెట్లు ǁ తేటగాను
స్వప్నదృశ్యమాను ǁ స్వయమున చర్చింప; దీని తెలియువాడు ǁ ధీరుడగును 19

ఆ-వె. భోగవిషయమందు ƒ భోగించు మనసది; బ్రహ్మజేరి తాను ƒ బ్రతుకకుండు
బ్రతికియుండియున్న ƒ బ్రహ్మకభేదంబు; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 20

ఆ-వె. ఉప్పు కరగి నీట ƒ నుదకంబ యగురీతి; ఆత్మయందు మనసు ƒ నడగుచుండు
ఆత్మయందు కలిసి ƒ యాత్మయె తానగు; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 21

ఆ-వె. ప్రత్యగాత్మయందు ƒ ప్రబలినభావంబు; జ్ఞానయుక్తమగుచు ఘనతకెక్కి
లోన నీశుగాంచి ƒ లోకంబు మరచును; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 22

ఆ-వె. కొయ్య యేనుగెక్కి ƒ కొట్టినా కదలదు; కఱ్ఱయగుటవల్ల ƒ కరియుగాక
జగతురూపుగాను ƒ భగవాను డిట్లుండె; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 23

ఆ-వె. ఘటముగాంచ మృత్తు ƒ గానుపించిననాడు; ఘటముపోవ మార్పు ƒ గలుగకుండు
జగతు ఉండిలేక ƒ భగవానుడే యుండె; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 24

ఆ-వె. పాలయందువెన్న ƒ ప్రాప్తించి యది మరి; పాలయందె యుండి ƒ కలయకుండు
జగతునందలి హరి ƒ జగతులో కలియడు; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 25

ఆ-వె. వేదసార మెరిగి ƒ వేదాంతములకెల్ల; అర్ధమెరుగవలయు ƒ అసలు తెలిసి
శ్రవణమనగ నిదియె ƒ శ్రమజేసియెరుగను; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 26

ఆ-వె. అర్థమెరిగియుండి ƒ అద్వైతపరమున; శంకలేమి లేక ƒ సరిగనుండ
మననమగును గాదె ƒ మాయయే లేకను; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 27

ఆ-వె. విషయవాంఛలేవి ƒ విస్తరింపకనుండి; నిశ్చయంబుచేత ƒ నిజము తెలియ
నీకె యగునుగాదె ƒ నిజము నిధిధ్యాస; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును 28

ఆ-వె. తనదు ఛాయయందు ƒ తన ప్రతియందున; స్వప్నమందుతోచు ƒ స్వగతియందు
స్థూలదేహమందు ƒ పాలనయొక్కటే; దీని తెలియువాడు ƒ ధీరుడగును. 29

అక్క మహాదేవి

శ్రీ టి. లక్ష్మీనరసింహారావు, బి. ఎస్ సి.

పండ్రెండవ శతాబ్దపు చివరి దినములకు ధార్మికేతిహాస జగత్తున దక్షిణదేశ మత్యున్నత స్థాన మందినది. ఉపనిషత్తు లాధ్యాత్మికోన్నతికి తోడ్పడినట్లు నాటి శైవభక్తులును వారి జీవితములును వారి కృతులును ఆధ్యాత్మిక తత్త్వాను స్థాన మహోన్నతిని ప్రకటించినవి. ఆత్మో త్క్రాంతికి మరుభూముల శుష్కవాదములతో వెదుకులాడుటకన్న సమన్వయ యోగమార్గము నన్వేషించి ఆ మార్గముననే తత్సాధనకు జీవనమును వినియోగించుటయే యోగ్యమని నాటి శైవభక్తులు గ్రహించిరి. ఇట్టి సమన్వయ సిద్ధాంతమునకు బసవన్న, అక్కమహాదేవుల వంటివారి జీవితము లాదర్శములు. హైందవ దివ్యయోగుల జీవితసంపుటి నవలోకించిన, స్త్రీల సంఖ్య అత్యల్పముగా కాననగును. మనుశాసన మనేక మన్వంతరములు జూచుచు, 12 వ శతాబ్దమునాటికి కొంచెము విశ్రాంతి నందినది. కాని, నేడా శాసనమును పరీక్షింప వలసిన కాలము వచ్చినది. వేదకాలపు గార్గి, మైత్రేయి మొదలగువారు తిరిగి పుట్టవచ్చు, పుట్టుదురను నిశ్చయమేర్పడినది. వీరశైవ మహోన్నత తత్త్వములకు సార్వత్రిక స్వరూపమును కలుగజేయుటకు "అనుభవమంటపము" స్థాపింపబడినది. ఈ అనుభవమంటపము సంఘమునందలి స్త్రీ, శూద్రుల బంధనములను పరిహరించెడి మహత్తర కార్యమునకు తోడ్పడినది. ఆధ్యాత్మిక ప్రగతిలో, స్త్రీ ఎట్టి ఉన్నత పదవికైనను రాగలదని చెప్పుటకు మహాదేవి అక్క ఆధ్యాత్మికజీవనమే నెలవు. ఐతిహాసిక నాయికాపాత్ర కాదీ యక్క—చారిత్రక సుప్రసిద్ధమగు యోగజీవి, నారీరత్నము. రాజపుత్రస్థానమున 'మీరాబాయి', ద్రావిడదేశమున 'ఆండాళ్' ల వలె ప్రియ - ప్రేయసీభావమున పరమాత్ముని సాధించిన ముగ్ధభక్త—జీవన్ముక్త. ఆత్మకు స్త్రీ పురుష విభేదము లేదని కనుగొని నారీహృదయములందు నూతన ధైర్య చైతన్యబీజములను నాటిన దీ సాధ్వి. ఈమె సాధనయందలి సాహసము—జీవనమందలి ఉచ్చ ఆదర్శము—ఇట్టి యాదర్శ సాధనయం దీమె చూపిన ధైర్య స్థైర్యములే—ఆధ్యాత్మికేతిహాసమున ఈమెకు ఉచ్చస్థానమాపాదించినవి. మైసూరు దరిదాపుల నుండిన నొక చిన్నరాజ్యమునకు షిమోగా ముఖ్యపట్టణము. షిమోగాకు చేరువనున్నది ఉడుతడి గ్రామము. ఈ కుగ్రామమున సుమతీ-నిర్మలులు బీదకుటుంబమునకు చెందిన శైవ దంపతులు. వీరు సదా శివార్చనలు సలుపుచు ఈశ్వరీ ప్రసాదమున నొక పుత్రికను బడసిరి. ఈమెయే అక్క, లేక లేక కల్గిన పుత్రికారత్నము, శైవశిఖామణి. ఆనాటి కానాడు అక్కకు బాల్యము జారి, యౌవన మంకురించినది. దివ్యకుసుమము లలితసౌందర్య సారళ్యమున యోగవాసనలతో వికసించుచున్నది. పెండ్లీడు ప్రాప్తమైనది. తగిన వరుని జూచి తమ ముద్దుల

పట్టికి పెండ్లిచేయవలయుననెడి సహజాందోళన బయలుదేరి, తల్లిదండ్రుల హృదయములు తల్లడిల్లుచున్నవి. అక్కమహాదేవియు వైరాగ్య భావముతో సాక్షాత్పరమశివుడే తనకు అచ్చు మెచ్చిన భర్త యని యా పరమాత్మునికే తన్ను సమర్పించుకొని తన సర్వస్వమును నర్పించిన మెచ్చులాడి. ఒకనాడా పట్టపురాజు వేడుక వేటకై అడవులకు పోయి తిరిగి వచ్చునప్పుడు దివ్యయోగోద్దీపిత, సకలాంగ సుందరాంగి, యక్కను జూచి వలపుటాసలచే చుట్టబడి శృంగార కారాగార బంధితుడయ్యెను. ఎట్లైనను ఆమెను పెండ్లాడవలయునని నిశ్చయించి తన మనోరథమును అక్క తల్లిదండ్రుల కెఱుక చేసెను. అది ఎట్లు పొసగును? వీరశైవవనిత, అక్కమ్మ, జైనుడు రాజు. ఇట్టిసమయములో అక్కమ్మ తలిదండ్రుల కేమిచేయుటకు తోపకున్నది. వికలమనస్కులై విచారించుచుండిరి. తమకూతురు చెన్నమల్లికార్జునస్వామిని పతిగా వలచినదని వారి కెఱుకయే. అటు రాజుగారి యభీష్టము నెరవేర్పకపోయిన, ఎట్టి ముప్పు వచ్చునో యని తటపటలాడుచుండిరి. ఇంతలో అక్క వారి విషమావస్థను జూచి, తన ఆధ్యాత్మిక ప్రగతికి అనువగు సౌకర్యములు కల్గించి తన ధర్మగవేషణకు అంతరాయములు కల్గింపకున్నచో తప్పక కౌశిక రాజును వివాహమాడుదునని చెప్పినది. రాజును మోహపాశబద్ధుడై అక్క వాగ్దత్తములందలి గుప్తార్థములు గ్రహింపక—స్త్రీ—అబలకదా? ఆమెను నాయధీనమందుంచుకొనుట ఎంతటి కార్యము అని తలచి, ఆమె యొప్పందములకు సరి యని యొప్పుకొని కళ్యాణమాడెను. కొద్ది నాళ్లకే రాజు ముమ్మారు ధర్మపత్ని ధర్మ పరిశీలన కంతరాయములు కల్గించెను. అక్కయు పతిని పరిహరించినది. ఆమె ఆధ్యాత్మికవీధి నిరాటంకమైనది, నిష్కంటకమైనది. ఉత్సాహముతో శ్రీశైలమల్లికార్జునునికై ప్రేమతప మారంభించినది. ఇంతటితో మహాదేవి ఐహికావస్థ ముగిసినది.

అక్కమహాదేవి యౌవనప్రాయముననే తన ఆధ్యాత్మికజీవనమునకు పునాదులు గట్టినది. ఆమె పట్టిన చేయి మహారాజు కౌశికునిది. సకల భోగభాగ్యములు ఆమెవి. మెచ్చికోరిన పరిచారికలు. తన గుణ రూపముల కనువగు పతి. తాను నవయౌవనభరిత. జీవితాస్వాదనమును జూచిన రమణి. ఐహికభోగభాగ్యోన్నత శిఖరమునెక్కి దాని అల్పతను, నిమ్నతను గ్రహించినది. ఆకాశమునంటు మధుర మీనాక్షి గోపురమును జూడనివాడు తన గ్రామమందలి వినాయకమంటపమే ఎత్తైన గోపురమని గ్రహించునట్లు, తాను మోసపోతినని తన మౌఢ్యమును తెలిసికొన్నది. కౌశికుడు శివభక్తుడు కాకపోయినను మహాదేవి ఆతని అనన్యభక్తిప్రేమలకు మెచ్చి వలచి వరించినది. రాజు కేవల కాముకుడు. మహాదేవి ఒప్పందముల కొప్పుకొనియెకే గాని ఆ ప్రతినలో కొంచెమైనను శ్రద్ధలేకపోయినది. మహాదేవిని తన లౌకికజీవనసౌఖ్యమునకు లాగును. ఆమె నిశ్చల భక్తికి భంగమొనరించును. ఆమె సంయమమును తిరస్కరించును. తనయొక్క తన ప్రపంచముయొక్క ఏ పారమార్థికోత్కర్షను సాధింపజేయకోరి ఆమె వివాహమాడినదో, ఆ వివాహము నిష్ఫలమైనది. జీవనమందు జిహాస పుట్టినది. దినదినము తన మాయాబంధన జిజ్ఞాస తీక్షణమాచున్నది. ఈ కృత్రిమజీవనమందు హితవులేక, తన గురువు ప్రభువుల యన్వేషణ కాయత్తురాలైనది. కన్న తలి

దం(డులు, కట్టుకొన్న భర్త, బంధువులు ఐశ్వర్యములు పదవులు తుచ్ఛములుగ, నీచములుగ కాన్పించిన వామెకు. ముందున్న పారమార్థిక పదవి తప్ప వేరొక్క తెరువు ఆమెకు కన్పించుటలేదు. దేహమందలి యాసక్తి నానాటికి సన్నగిల్లినది. సకలోపాధులను నిరాకరించి విషయోపభోగములను జయించుటయే పరమార్థసాధనకు మొదటి మెట్టుగా గ్రహించినది.

స్త్రీలకు లజ్జాదిగుణములు సహజములు. మహాదేవి జీవితము ఘనము. లింగరహితము, భోగరహితము, ఉపాధిరహితము. తాను ఘనమై ఘనులలో కలసి మెలగువరకు ఆ ఘన మహత్వ మామెకు తెలియలేదు. మహాదేవి తన లింగజ్ఞానమును మఱచినది. పేరునకు అబలయైనను, వాస్తవ భావప్రపంచమున పురుషసింహము అని చెప్పికొనగలిగినంత పరిపక్వమైన దామె మనస్సు.

''ఉట్టి సీరెయ సెళెదు,
తొట్టి తొడిగెయ హరిదు,
బిట్టినో నాను బిడుముడియయెలే దేవ!
కొట్టినో ఎన్నతనమనవ''

(ఓ దేవా! కట్టిన పుట్టము వదలితిని, తొడిగిన తొడవులు త్రోసివేసితిని, తల విరియబోసికొంటిని, నా తనువు నా హృదయము నీ కర్పించితిని) అని నిర్మమతతో ఉద్ఘాటించినది. విలోభమును కల్గించుచున్న నగరమును వదలి, అడవుల పట్టినది. అంతఃకరణ చతుష్టయము నందలి మొదటి ఉపాధి మనస్సు అక్కడను గూడ ఆమెను వీడదాయెను.

''ఒడల కళవళక్కాగి అడవియపొక్కె,
గిడుగిడు దప్పదె బేడిదెన్నంగక్కొందు,
అవు నీడిదవు తన్మలింగక్కొందు,
ఆనుబీడి భవియాదెను,
అవు నీడి భక్తరాదవు,
ఇన్ను బేడిదె నాదరి చన్నమల్లికార్జునయ్యా
నిమ్మాణి''

అని దృఢప్రతిజ్ఞ చేసినది.

ఆత్మప్రవృద్ధికి ప్రపంచము - ప్రాపంచికసుఖములు అపాయకరములని గ్రహించినది. ఆమె ధర్మపథమునుబట్టి ముందుకుబోవుకొలదిని ఆటంకము లెదురొచ్చుచునే యున్నవి. శరీరమునకు నీడవలె, ప్రాణమునకు మనస్సువలె—మనస్సునకు జ్ఞప్తివలె ఈ ఆటంకములు వచ్చుచునే యున్నవి. మాయాప్రభావము సామాన్యులకు తెలిసికొన నలవికాదు. పరమాత్ముడు మాయాచ్ఛాదితమై వెలుగుచున్నాడు.

''యోగికి యోగిణి యాగిత్తు
సవణిగి సవణి యాగిత్తు
యతిగి పరాకి యాగిత్తు''

యోగికి యోగిని మాయ, సవణునకు సవణి మాయ, యతికి అభిస్తుతి మాయ —అనిచెప్పుచు మాయాప్రభావమును క్రోడీకరించినది. సకల మాయలకు మనస్సే ప్రధానమని, అట్టి మనస్సునందలి మాయను పూర్తిగ పోగొట్టుకొని శివ శరణ్యమును పొందువరకు ముక్తిలేదని గ్రహించినది.

'నాకు ఉన్నది ఒకే మనస్సు. అది నీ కర్పించితిని ఓ దేవ! తిరిగి నాకు ఐహికజీవనము నొసగెదవా!' అని భగవంతుని వేడికొని

ఆమె ప్రాపంచికత్యాగమునకు ఎట్లు తహతహ లాడుచున్నదో చూడుడు—

''హావిన హల్లకళిదు హావనాడిసబల్లరె,

హావిన సంగవే వేసుకండయ్యా,

కాయద సంగవే వేసుకండయ్యా''

(కోరలు తీయని పాము నాడించునప్పుడు, పాముతో సహవాసమే సరియైనది. కోరికలను కట్టిపెట్టి, శరీరమును కష్టపెట్టనప్పుడే శరీరమందలి మమత సరియైనది).

మానవశరీరమే పరమాత్మని కాలయము. జీవముతోనున్న దేవాలయము. మానవుడు తన భౌతిక, అతీంద్రియదృష్టులచే పరమాత్ముని తెలిసికొనగలుగుచున్నాడు అని చెప్పినది. ఈ విధముగ అక్కమహాదేవి ఊరు వదలి అడవిని జేరి పరమశివుని వచనరూపమున సంబోధించి, శివసాక్షాత్కారమును బడసి, శివైక్య మొందినది.

ప్రేమయే ప్రియదర్శనమునకు మార్గమైనది. ప్రేమయే మహాదేవి దైవము. ఆ ప్రేమమార్గముననే తన చెన్నమల్లికార్జునుని చూచినది, కూడినది. ఆత్మానుభవమును ఘనతవహించి, శివశరణుల శ్రేణిని చేరినది. ఆదర్శజీవితముతో జీవించి ప్రపంచమునకు ఆదర్శమైనది. కర్మ కాననమున అంధతతోనున్న లోకమునకు, నూతనధైర్యమునిచ్చి, ఆశ కల్పించి, మార్గమును చూపి తన జన్మసాఫల్యము చేసికొన్నది మహాసాధ్వి.

బరువుగనున్న తక్కెడసిబ్బి కిందికి బోవును, తేలికసిబ్బి పైకెగయును. మనుష్యుని మనస్సు ఈ తక్కెడదండివంటిది. దాని కొడుకలపై రెండు భిన్నవిషయములు తమ ప్రాబల్యమును జూపుచుండును: ఏవనగా, (1) సంసారమునందును కీర్తిగౌరవాదులందును ప్రీతియు, (2) వివేక వైరాగ్యములును, భగవద్భక్తియును. మొదటిది బరువయ్యెనా, మనస్సు (తక్కెడదండి వలె) సంసారము వైపునకు మొగ్గును; భగవంతునికి ఎడమై పోవును. రెండవది బరువయ్యెనా, చిత్తము భగవంతుని వైపునకు మొగ్గి సంసారమునకు దూరమగును.

—శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస

శ్రీ వివేకానంద సంభాషణలు
(శరత్‌చంద్ర చక్రవర్తి దినచర్యనుండి)

అనువాదకుడు :

శ్రీ పిన్నింటి సుబ్బారావు

[భారత దేశమునకు నేడు ఉపన్యాసములతో పనిలేదు, నిర్మాణాత్మకమగు కృషి యవసరము—భారత దేశముయొక్క అత్యవసర సమస్య ఆహార సమస్య—యువకులకు సన్న్యాసదీక్ష యిచ్చి, వివిధ సాంకేతికవిద్యల తోబాటు, యాధ్యాత్మికవిద్యయందుగూడ పండితులుగా శిక్షణ యిచ్చి, మానవసేవకులుగా తయారుజేయవలయును. మానవసేవ కేయుమని యువకుల కుద్బోధనము]

శిష్యుడు:—స్వామిజీ, తమరీదేశమునం దుపన్యసించరేమి? అమెరికా, యూరప్ ఖండములను తమ యుపన్యాసములచే నుఱ్ఱూతలూగించితిరి, కాని యిచటికి తిరిగి వచ్చి మౌనమును వహించితిరి.

స్వామిజి:—ఈ దేశమునందు క్షేత్రమును మొదట సరిదిద్ది, బీజమును నాటిన, మొక్క నవ్యకాంతులతో వృద్ధిపొందగలదు. పాశ్చాత్య ప్రపంచమున, ఐరోపా, యమెరికాలు, క్షేత్రము సారవంతముగా నుండుటచే, బీజమును నాటుటకు తగియున్నవి. ఆ ఖండములు, భోగముయొక్క పరమావధిని అధిగమించినవి. భోగములను పూర్తిగా అనుభవించి, తృప్తిని పొందియు, ఆ భోగానుభవములచే వారు శాంతిని బొందజాలక, శాంతిని బొందుటకై యింకను ఏదియో కావలయునని కోరుచుండిరి. ఈ దేశములో భోగము శూన్యమే, యోగము శూన్యమే. భోగతృప్తియైనగాని, యోగ ధర్మములను గ్రహించుటకును, ఆచరించుటకును సమర్థుడుగాడు. రోగములకు, దుఃఖములకు, బాధలకు నిలయమై, ప్రజలు తినుటకు తిండిలేక, బలహీనులై యున్న భారతదేశములో ఉపన్యాసము లేమి చేయగలవు?

శిష్యుడు:—అది ఏలాగున? మనది మతసంబంధమగు దేశమనియు, అన్ని దేశములకంటెను, ఇచ్చటి ప్రజలు మతవిషయములను సులభముగా గ్రహింపగలరనియు తమరు సెలవిచ్చియుంటిరిగదా. తమ గంభీరోపన్యాసములచే, ఆ ఫలితములనుభవమునకు వచ్చునట్లు దేశమును మఱల చైతన్యవంతముగా ఏల చేయరాదు?

స్వామిజి:—మత మనగా నేమియో తెలిసి కొనుము. అవతారములకెల్ల ఆది కూర్మావతారమైనట్లు, క్షుద్దేవతను మొదట ఆరాధించవలయును. ప్రజల కీ యాప్సి తము తృప్తిచేసినగాని, నీ మతప్రసంగముల యం దెవ్వరును శ్రద్ధవహింపజాలరు. ఈ క్షుద్దేవతనుగూర్చి భారతదేశ మాందోళన మును పొందుచున్నది. అమూల్యములగు సంపదల నపహరించు పాశ్చాత్యుల దోపిడి విధానము, అంతులేని ఎగుమతి విధానము, పరతంత్రులకు సహజమగు అసూయత, భారతదేశముయొక్క అస్తిమాంసములను దినుచున్నవి. మొదట నీవెవ్వరికి మతము నుపదేశించదలచితివో, యా ప్రజలు అన్నమో రామచంద్రా యను క్షుద్బాధను అపనయించవలయును. లేనిచో, నీ మతబోధలవలన ఇంచుకేనియు లాభముండదు.

శిష్యుడు:—తమ స్వసుఖమును త్యజించి, యితరులకై ప్రాణమునైనను అర్పించుట యందు వెనుదీయని త్యాగశీలురగు యువకుల కొందరిని తయారు చేయవలయును. ఈ యుద్దేశముతోనే నొక మతమును స్థాపించితిని. వారిని అచ్చట 'తరిఫీదు' చేసి, యింటింటికిని బంపి, కళ్లకు గట్టినట్లు వారి దుఃస్థితిని వారికి దెలియునట్లు జెప్పి, యా స్థితినుండి ముక్తిగాంచు మార్గముతోబాటు, వాడుకభాషలో, అతిసుగమముగా, ఆధ్యాత్మికభావములనుగూడ ప్రచారము జేయించ వలయును. భారత ప్రజానీకము నేడు నిద్రించుచున్న మొసలిని బోలియున్నది. ప్రస్తుత కళాశాలవిద్య నూటికి ఇద్దరికి మాత్రమే యందుబాటునందున్నది. వీరు గూడ తమ మాతృదేశమునకు తగు సేవ జేసి ధన్యులు గాలేకుండిరి. కాని యిది పాపము వారి దోషముగాదు. కళాశాల విద్య పూర్తియగుసరికి, వా రనేక బిడ్డలకు దండ్రులై యుండుట తటస్థించుచున్నది. ఏదోవిధముగా, యొక గుమాస్తాగిరియో, లేక తీవ్రయత్నముచే, ఏ డెప్యూటీ మేజస్ట్రేటు పదవియో లభించుచున్నది. ఇది విద్యయొక్క చరమఫలితము: సంసారభారముచే, ఏదైనను ఘనకార్యమును జేయుటకుగాని, దీర్ఘాలోచనయందు నిమగ్నుడగుటకుగాని యెడను చిక్కకున్నది. వారి సహజవాంఛల తృప్తికై తగు సాధన సంపత్తిలేక పెక్కు ఇడుమలబడుచున్న వారినుండి, పరోపకార మెట్లు వాంఛింతుము ?

శిష్యుడు:—అయితే మనకీ స్థితినుండి విముక్తి గాంచు తరణోపాయము లేదా?

స్వామిజి:—తప్పక గలదు. ఇది శాశ్వతములగు మతధర్మములకు నిలయమగు దేశము. దేశము పతితస్థితియందున్నమాట సత్యము. కాని యది మఱల ఉన్నతస్థితిని బొందగలదు. ఆ మహోన్నతి ప్రపంచమునకు దిగ్భ్రమ గలిగించగలదు. కెరటము ఎంత లోతుగా బోవునో, యంత తీవ్రముగను, ఉన్నతముగను పునరుత్థితమగుచుండును.

శిష్యుడు:—భారతదేశము మఱల ఎట్లభ్యున్నతిని బడయగలదు?

స్వామిజి:—నీవు చూడలేదా? తూర్పు వినువీధిని తెలవారుచున్నది. సూర్యోదయము త్వరలో నగుచున్నది. కాలచక్రము నను సరింపుము. ప్రపంచమునే ముఖ్యముగా

నమ్మి, నా సంసారము, నా సంసారమని తల పోయుటవలని లాభమేమి? భారతదేశము నందొక ప్రాంతమునుండి, మఱియొక ప్రాంతమునకును, ఇంటింటికిని ద్రిమ్మరి, సోమరిగా గూర్చుండుటవలన ఇంకేమి యును లాభములేదని గ్రహించునట్లు ప్రచారము చేయుము. వారి ప్రస్తుతస్థితిని వారికి దెల్పి, సోదరులారా! మేల్కాంచుడు, ఇంకెంతకాల మీరీతి నిద్రించెదరు? వారీ దుఃస్థితినుండి ఎట్లుద్ధరింపబడుదురో బోధించి, మతసూక్ష్మములను సులభ శైలిలో అవగాహనమగునట్లుద్బోధింపుము. ఇంతవఱకు బ్రాహ్మణులు మత ధర్మములను స్వధర్మముగా గ్రహించిరి. ఇక వారు కాలమున కెదురీత యీదలేదు గాన, భారతీయులు:ద రా సత్యము లను గ్రహించు మార్గముల నరయుము. బ్రాహ్మణులకే గాక, యందరకును మతమునందు హక్కుగలదని నచ్చజెప్పుము. అందరకును, హరిజనులకు సహితము, సమస్త మంత్రములను ఉపదేశింపుము. అర్థమగు భాషలో వారికి, జీవితావసరములను, వర్తక, వ్యాపార, వ్యవసాయాది విషయములను, మర్మములను దెలియజేయుము. ఈ రీతిగా జేయలేనిచో, నీ విద్యను, విజ్ఞానమును, నీ వేద, వేదాంత పాండిత్యమును త్యజింపుము.

శిష్యుడు:—కాని మనయందా శక్తి ఏది? స్వామిజి, తమకున్న శక్తిలో నాకు శతాంశమున్నను, నే నెంతో యదృష్టవంతుడనని భావించుకొందును.

స్వామిజి:- ఎంత తెలివి తక్కువ! శక్తి, సామర్థ్యములు తమంతట తామే సమకూరగలవు. కృషి యొనర్పుము. శక్తి తనంతట నదే గల్గి, చివరకు దానిని భరించుటగూడ భారమని గ్రహించగలవు. ఇతరులనుగూర్చి యెంత యల్పముగా కృషియొనర్చినను, నీయందు శక్తి మేల్కాంచుట దెలియగలవు. ఇతరుల మంచినిగూర్చి యెంత యల్పముగా దలపోసినను, క్రమక్రమముగా నీయందు సింహబల ముత్పన్నము కాగలదు. మిమ్ముల నెల్లరను సర్వదా ప్రేమించుచుందును. మిమ్ములనందరను, మానవసేవయందనువుల బాయుడని గోరుచున్నాడను. మీరందరీవిధముగా ఆచరించిన చూచి సంతోషించెదను.

శిష్యుడు:—అయితే, నాపై నాధారపడి యున్నవారి గతి యేమి?

స్వామిజి:—నీ వితరులకొఱకై నీ జీవితమును ధారపోయుటకు సిద్ధముగానున్ననాడు, భగవంతుడు విధిగా వారల క్షేమమునకై యేదియో మార్గాంతరమును జూపించక పోడు. శ్రీకృష్ణభగవానుడు గీతయందు "నహి కల్యాణ కృత్కశ్చిత్ దుర్గతిం తాత గచ్ఛతి" "ఓ నా ప్రేమాస్పద! ధర్మము నాచరించువాని కెన్నటికిని మనోవిచారము గలుగబోదు" అని వినియుండలేదా.

శిష్యుడు:—నిజము, స్వామి.

స్వామిజి:—ముఖ్యమైనది త్యాగము. త్యాగము లేనిచో, మానవుడు హృదయపూర్వకముగా మానవసేవ జేయజాలడు. త్యాగపురుషు డొక్కడే సర్వమానవులను సమముగ జూడగలడు, సేవను జేయగలడు. మన వేదాంతముగూడ అందరి మానవు

లను సమానముగా జూడవలయునని యుప దేశించుటలేదా? అట్లగుచో, ఇతరుల కంటె నీ ఆలు బిడ్డలయం దెక్కువ మమకారము నేల చూపుచున్నావు? నారాయణస్వరూపుడగు దరిద్ర మానవుడు నీ పాదముల ఎదుట ఆకలిబాధచే మృతి నొందుచున్నాడు. వానికేదైన దినుటకు పెట్టక, నీ ఆలు, బిడ్డలను రుచికరము లగు నాహారములతో ఏల తృప్తిపరచు చున్నావు? ఇది పశుధర్మముగాదా!

శిష్యుడు:—మానవసేవ చేయుట కప్పుడప్పుడు కొంత ధనముగూడ గావలసియుండును. అది ఎందుండి వచ్చును?

స్వామిజి:—నీ శక్తిలోపము లేకుండా నీవేల కృషిచేయరాదు? నీవు లేమిచే ధర్మము జేయజాలనిచో, వారికి కొన్ని మంచి విషయములను, లేదా కొంతవఱకు విద్యనైనను గరపనేరవా? దీనికిని ధనము గావలయునా?

శిష్యుడు:—అయ్యా, యిది నేను జేయగలను.

స్వామిజి:—కాని నేను చేయగలను అని నంతలో ఏమియును లాభములేదు. నీవు చేయగలిగినదేదియో, యాచరణయందు జూపుము. అప్పుడు నీవు నన్ను దర్శించుటకు వచ్చుటవలన గొంత మంచి గలిగినదని గ్రహింతును, నడుముగట్టుము. కాలము ననుసరించి పొమ్ము. ఈ జీవిత మెంతకాలముండును? ఈ ప్రపంచమునందు నీవుద్భవించుటచే, కొంత మంచిని ఇచ్చట జేసి పొమ్ము. లేనిచో నీకును, వృక్షములకును, పాషాణములకును వ్యత్యాసమేమి? అవి గూడ జన్మించి జీర్ణమై నశించిపోవును. నీవు వానివలె జనించి, మరణింపదలచినచో నీ యిష్టమువచ్చినట్లు చరింపుము. మానవసేవ జేసి, నీ వేదాంతపఠనము సఫలమైనట్లు నీ చర్యలద్వారా బుజువు జేయుము, వెళ్లుము. ఎల్లరయందును భగవదంశ గలదని ప్రకటించి, దానినిబహిర్గతమొనర్చుటకుయత్నింపుము. నీవొక్కడవే మోక్షమునుబొంది ఏమిచేయుదువు? అది స్వార్థముకంటె వేరుగాదు. నీ ధ్యానమును, నీ మోక్షమును బహిష్కరింపుము. నేనుపదేశించిన కర్తవ్యమును హృదయపూర్వకముగా నాచరింపుము.

స్వామిజి, యీరీతిగా గంభీరముగా నుపన్యసించుచుండగా, ఆ శిష్యుడు నిశ్చేష్టుడై వినుచుండెను.

స్వామిజి:—మొదట క్షేత్రమును సరిచేయుము. మతోపన్యాసము లిచ్చుటకై కాలవాహిని యందు వేలకొలది వివేకానందు లుద్భవింపగలరు. ఈ విషయములో నీవాదుర్దా నొంద నవసరములేదు. అనాథ శిశు శరణాలయములను, క్షామ నివారణాది కార్యములను నేనెందులకు స్థాపించుచుంటినో, నీవు చూచుచుండుటలేదా? ఆంగ్లేయవనిత యగు సోదర నివేదిత, కడునీచములగు కార్యములనుగూడ, అసహ్యించుకొనక, ఎట్లు చేయుచున్నదో నీవు చూచుచుండుట లేదా? నీవు భారతీయుడవైయుండియు, నీ సోదర భారతీయుల కీరీతి సేవచేయజాలవా? ఎచ్చ టెచ్చట ప్లేగు, కఱవులుగలవో, యెచ్చట ప్రజలు ఇడుములను బడుచు

న్నారో యచ్చటచ్చటికిబోయి వారిబాధల నపనయింపుడు. బహుశా ఆ పవిత్రకార్యమునందు మీ రసువులను బోగొట్టుకొన వచ్చును. ఐననేమి? నీవలె ఎందరుజనించి, కీటకములవలె మరణించుచున్నారు? చివరకు ప్రపంచమున అందువలనగలుగు వ్యత్యాసమేమి? నీవు మరణింపక తప్పదు. ఒక గొప్ప యాదర్శమునకై మరణింపుము. జీవితమునందు ఒక యాదర్శమునకె చనిపోవుట మహోత్కృష్ట ధర్మము. ఇంటింటికిబోయి, యీ గొప్పఆదర్శమును బోధింపుము. మాతృదేశమునకు సేవజేయుచుండుటచే నీవుగూడ లాభమును పొందగలవు. దేశముయొక్క భావి భాగ్యోదయము నీపై నాధారపడియున్నది. సోమరిగా నీవు జీవించుచుండుట జూచి చాల విచారించుచున్నాను. కృషిచేయుటకు యత్నింపుము. కృషిచేయుట కాలసింపకుము. అహోరాత్రములు మృత్యుదేవత, నీకొఱకై నిరీక్షించుచున్నది, సోమరిగా గూర్చుండకుము. ఈ రీతిగానున్న, ఏదియును నెరవేరదని తెలిసికొనుము.

సంఘవార్తలు

శ్రీ రామకృష్ణమఠ సేవాసంఘ నూతనాధ్యక్షులు

క్రీ. శ. 1949 సంవత్సరము మార్చి 31-వ తారీఖు మొదలు శ్రీరామకృష్ణమఠ సేవాసంఘములకు ఉపాధ్యక్షులుగ నుండిన పూజ్యపాదులు శ్రీమత్ శంకరానందస్వాములవారు కీ. శే. శ్రీ విరజానందస్వాములవారి మహాసమాధ్యనంతరము 1951 జూన్ 19-వ తారీఖున శ్రీరామకృష్ణమఠ సేవాసంఘములకు అధ్యక్షులుగ నెన్నుకొనబడిరి.

వీరు 9 మార్చి 1880 వ సంవత్సరమున జననమందిరి. శ్రీమత్ బ్రహ్మానందస్వాముల వారికి ప్రియ శిష్యులై శ్రీవారికి యెంతో శుశ్రూష గావించియున్నారు.

గ్రంథస్వీకారము

ప్రపంచ మతములు

రచయిత : శ్రీ నిర్వికల్పానందస్వామి. డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు (120 + 8)పుటలు. వెల : రూపాయిన్నర. వలయువారు జాతీయ విజ్ఞానమందిరము 5 ఎ, మా్రబేన్ రోడ్డు, రాయపేట, మద్రాసు అని వ్రాయవలయును.

శ్రీ శుకుఁడు

రచయిత : శ్రీదాసశేషుడు. డబుల్ క్రౌన్ (62 + 4) పుటలు. వెల : రూ 0-12-0. వలయువారు సాధన గ్రంథమండలి, తెనాలి అనిగాని శ్రీరామనామ క్షేత్రము, గుంటూరు అనిగాని వ్రాయవలయును.

యథార్థవిచారము

రచయిత : శ్రీ మేడవరము సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి. డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు(68 + 12) పుటలు. వెల : రూ 0-10-0. వలయువారు, మేడవరము సుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి, బ్రహ్మజ్ఞానమందిరము, ఆళ్లగడ్డ అని వ్రాయవలయును.

పరమార్థతత్త్వము

రచయిత: శ్రీకుందుర్తి వేంకట నరసయ్య; డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు (54-8) పుటలు. వెల : రూ 0-12-0. వలయువారు, శ్రీ కుందుర్తి వేంకటనరసయ్య, సాధన గ్రంథ మండలి, తెనాలి అని వ్రాయవలయును.

ఇనుప కోట

రచయిత : కవికొండల వేంకటరావు, డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు (232 + 4)పుటలు. వెల : రూ 2-8-0. వలయువారు, కవికొండల వేంకటరావు, బి.ఏ.బి.యల్. ఇన్నీసుపేట, రాజమండ్రి, తూర్పుగోదావరిజిల్లా అని వ్రాయవలయును.

శ్రీ రామానుజదర్శనం

రచయిత : శ్రీ. కె. సచ్చిదానందమూర్తి, ఎం.ఏ. పిహెచ్.డి. డెమ్మి 1/24 సైజు 214 పుటలు. వెల : రూ 0-12-0 వలయువారు, శ్రీరామతీర్థసేవాశ్రమము, పిడుగురాల (P.O.) గుంటూరు జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

కబీరు సూక్తులు

రచయిత : శ్రీరామకృష్ణ బ్రహ్మచారి, డెమ్మి 1/24 సైజు 112 పుటలు. వెల : రూ. 0-6-0 వలయువారు, శ్రీరామతీర్థ సేవాశ్రమము, పిడుగురాల (P.O.) గుంటూరు జిల్లా అని వ్రాయవలయును.

మానవహిత సందేశము

రచయిత : శ్రీ బాలానందస్వామి.

అనువాదకులు శ్రీపొలసబాపనయ్య,బి.ఏ.,బి.ఎల్.

డబుల్ క్రౌన్ 1/16 సైజు (100 + 8) పుటలు. వెల: రూ 1-0-0. వలయువారు, దారిద్ర్యనివారణ సేవాలయము, రాజమండ్రి అని వ్రాయవలయును.

శ్రీ రామకృష్ణమఠ ప్రచురణములు

శ్రీ రామకృష్ణ బోధామృతము (సంగ్రహ జీవితసహితము)

540 పుటలు సర్వాంగ సుందరమగు చతుర్థ ముద్రణము వెల రూ. 3-4-0

శ్రీ మద్భగవద్గీత

480 పుటలు శ్రీధరీయ టీకాసార ప్రతిపద టీకాతాత్పర్య విశేషార్థ సహితము రూ. 3-0-0

శ్రీ వివేకానంద జీవిత చరిత్ర

350 పుటలు (మద్రాసు ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయములందు పాఠ్యగ్రంథము) రూ. 2-8-0

శ్రీ శారదాదేవి చరిత్ర

256 పుటలు (ఆంధ్ర విశ్వవిద్యాలయమున పాఠ్యగ్రంథము) వెల రూ. 1-12-0

శ్రీ నాగమహాశయుని జీవిత చరిత్ర

136 పుటలు (ఆదర్శప్రాయుడగు గృహస్థుని జీవితము) వెల రూ. 1-4-0

శారదా ప్రసంగములు ...	2	8	0	గురూపదేశములు ...		0	8	0
ప్రబోధరత్నాకరము ...	2	4	0	నాసంస్కరణ యుద్ధవిధానము ...		0	6	0
రాజయోగము ...	2	4	0	నా గురుదేవుడు ...		0	6	0
కర్మయోగము	1	8	0	శ్రీ పరమహంస జీవిత సంగ్రహము		0	4	0
భక్తియోగము ...	1	4	0	నవీన భారతదేశము ...		0	4	0
వివేకానందలేఖావళి (మొదటి భాగము)	1	8	0	ముక్తిమార్గము ...		0	3	0
వివేకానందలేఖావళి (రెండవ భాగము)	1	8	0	సర్వం విష్ణుమయం జగత్ (తెలుగు)		0	3	0
అనుష్ఠాన వేదాంతము ...	1	4	0	శ్రీ రామనామ సంకీర్తనము ...		0	1	0
వివేక సూర్యోదయము ...	1	0	0	యతిగీతము (పద్యకావ్యము) ...		0	1	0
శ్రీ పరమహంస నీతికథా రత్నములు	0	12	0	నా మతము	0 0 6 డజను	0	5	0
భక్తిమార్గము ...	0	8	0	సింహ గర్జన	0 0 6 డజను	0	5	0
షికాగో నగరోపన్యాసములు ...	0	8	0					

ఇవియేకాక

సంస్కృత, ఆంగ్ల, ద్రావిడ, హిందీ, కన్నడ గ్రంథములును

వేదాంతకేసరి (ఆంగ్లము) శ్రీ రామకృష్ణ విజయము (తమిళము)

అను మాస పత్రికలును మాయొద్ద దొరకును

శ్రీ రామకృష్ణ పరమహంస, శ్రీ శారదాదేవి, శ్రీ వివేకానందస్వామి

మున్నగువారి ఛాయాచిత్రములును మాయొద్ద దొరకును

ఇట్లు వ్రాయుడు:

మేనేజరు, శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు, చెన్నపురి.

సంపాదకులు: శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ వెదురుమూడి వేంకటకృష్ణరావు
శ్రీ కె. ఎస్. ఎస్. రాజన్ గారిచే ది జ్యూపిటరు ప్రెస్సు లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న ముద్రింపబడి,
శ్రీ ఆదిదేవానందస్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-7-51.

శ్రీ రామకృష్ణ ప్రభ

౧౯౫౨, జూన్—నందన, జ్యేష్ఠము

సంపుటము ౮ | సంచిక ౧౨

శ్రీ రామకృష్ణమఠము, మైలాపూరు

చెన్నపురి

సంపాదకులు: శ్రీ ఋతజానందస్వామి; శ్రీ వెంకురుమూడి వేంకటకృష్ణరావు
శ్రీ కే. ఎస్. ఎన్. రాజన్ గారిచే జ్యూపిటరు ప్రెస్సు లిమిటెడ్ (జి. టి. మద్రాసు) న ముద్రింపబడి
శ్రీ ఆదిదేవానంద స్వామిచే శ్రీ రామకృష్ణమఠము (మైలాపూరు) నుండి ప్రచురింపబడినది. 20-7-51.